

Istraživanje o položaju RE populacije u Nikšiću

Rezultati kvantitativnog istraživanja
JUL / AVGUST 2023.

Sadržaj

- › Pregled glavnih nalaza
- › Metodologija
- › Rezultati istraživanja
 - ‹ Socio-ekonomski položaj
 - ‹ Obrazovanje
 - ‹ Socijalna zaštita i pomoć
 - ‹ Zapošljavanje
 - ‹ Informisanje, stavovi i vrijednosti

Glavni nalazi

- › Gotovo svaki peti ispitanik (**19%**) se nalazi u radnom odnosu, dok je **77%** van radnog odnosa. Ostalih **4%** ispitanika se nalazi u penziji. Više od polovine ispitanika (**54,6%**) koji se ne nalaze u radnom odnosu posao traže manje od 5 godina, a **18,2%** duže od 10 godina.
- › Kao najdominantniji problem prilikom školovanja djece ispitanici su u više od polovine slučajeva isticali lošu finansijsku situaciju domaćinstva.
- › Više od jedne polovine ispitanika (**56%**) koriste usluge/pomoć centara za socijalni rad kao i neku vrstu materijalne pomoći. Čak **68%** ispitanika je u toku prethodne četiri godine primalo neku vrstu jednokratne pomoći.
- › Nešto manje od jedne četvrtine ispitanika (**22%**) je dobilo od opštine stan/objekat na privremeno korišćenje u posljednje četiri godine.
- › Tri četvrtine ispitanika (**85%**) je ocijenilo da je ekonomska situacija romske i egipćanske zajednice u Crnoj Gori loša, od kojih **67%** vjeruje da je ona veoma loša.
- › Kumulativno **84%** ispitanika ocjenjuje da populacija nije uključena dovoljno u društvena dešavanja, od kojih **50%** vjeruje da ona uopšte nije uključena.
- › Kumulativno **55%** ispitanika vjeruje da postoji diskriminacija prema Romima i Egipćanima u Crnoj Gori, a vjeruju da se ona najčešće manifestuje u procesu zapošljavanja.
- › Gotovo polovina ispitanika (**49%**) ističe da ne postoji političar kojem vjeruje, a **66%** njih smatra da ne postoje političari koji zastupaju prava RE zajednice.
- › Više od tri četvrtine ispitanika (**77%**) je glasalo na Parlamentarnim izborima 2023. godine, dok kumulativno **23%** njih nije – od kojih **11%** nije glasalo iako ima pravo glasa.
- › Svega **5%** ispitanika je nekada pokušalo da utiče na odluke u opštini iz koje dolaze. Ispitanici su najčešće bili politički aktivni u smislu potpisivanja peticija (**16%** od svih koji su prijavili da su učestvovali u procesu donošenja odluka).

Metodologija

Kvantitativno istraživanje
Uzorak: 100

Podaci prikupljeni u periodu: 30. jul - 02.
avgust 2023.

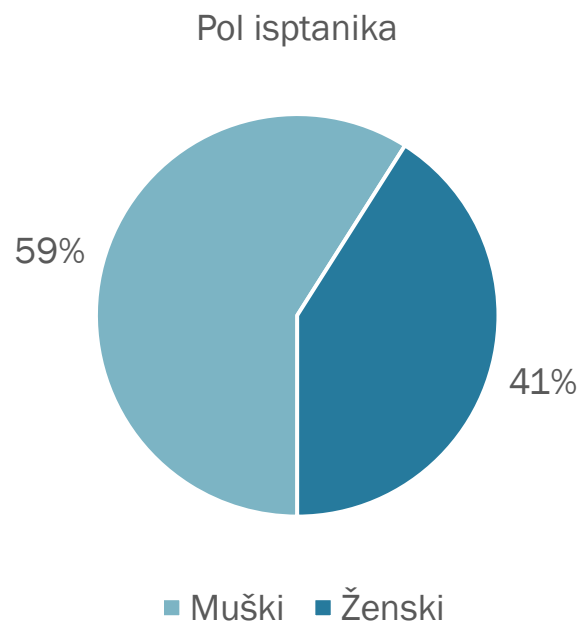
Metod: CAPI (Computer-Assisted
Personal Interviewing)

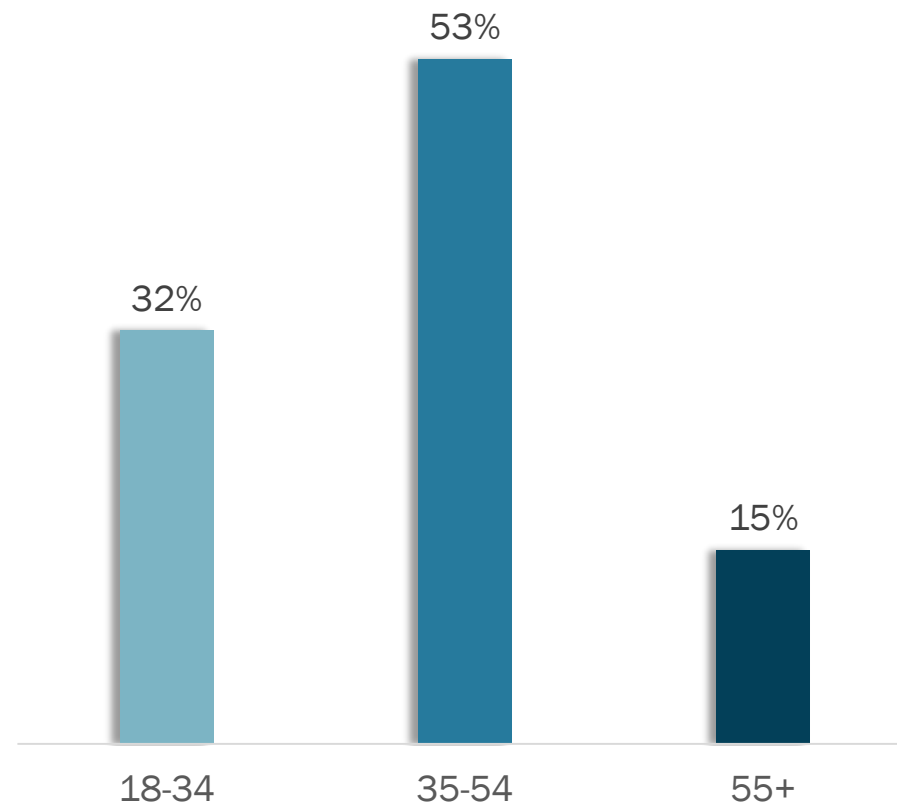
Socio-ekonomski položaj

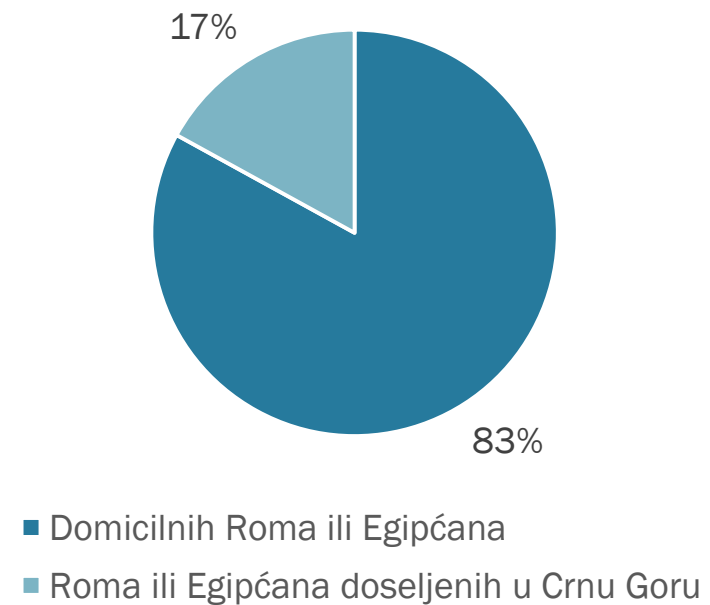
Socio-ekonomski položaj

Godine ispitanika

Da li spadate u grupu:

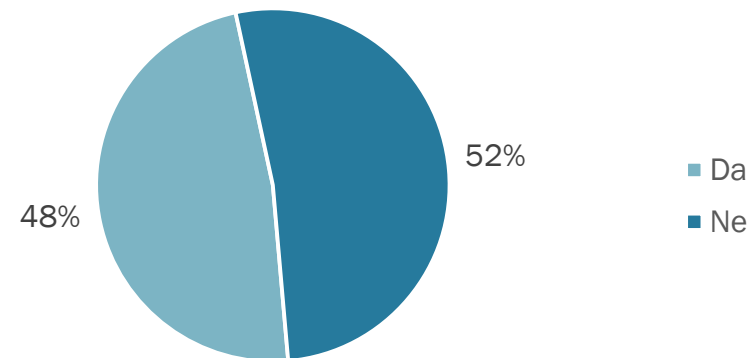

Socio-ekonomski položaj: obrazovanje, jezik

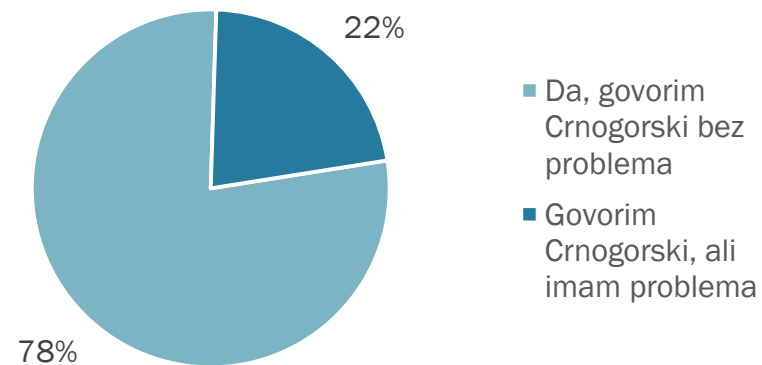
Stepen obrazovanja

Da li govorite Crnogorskim jezikom?

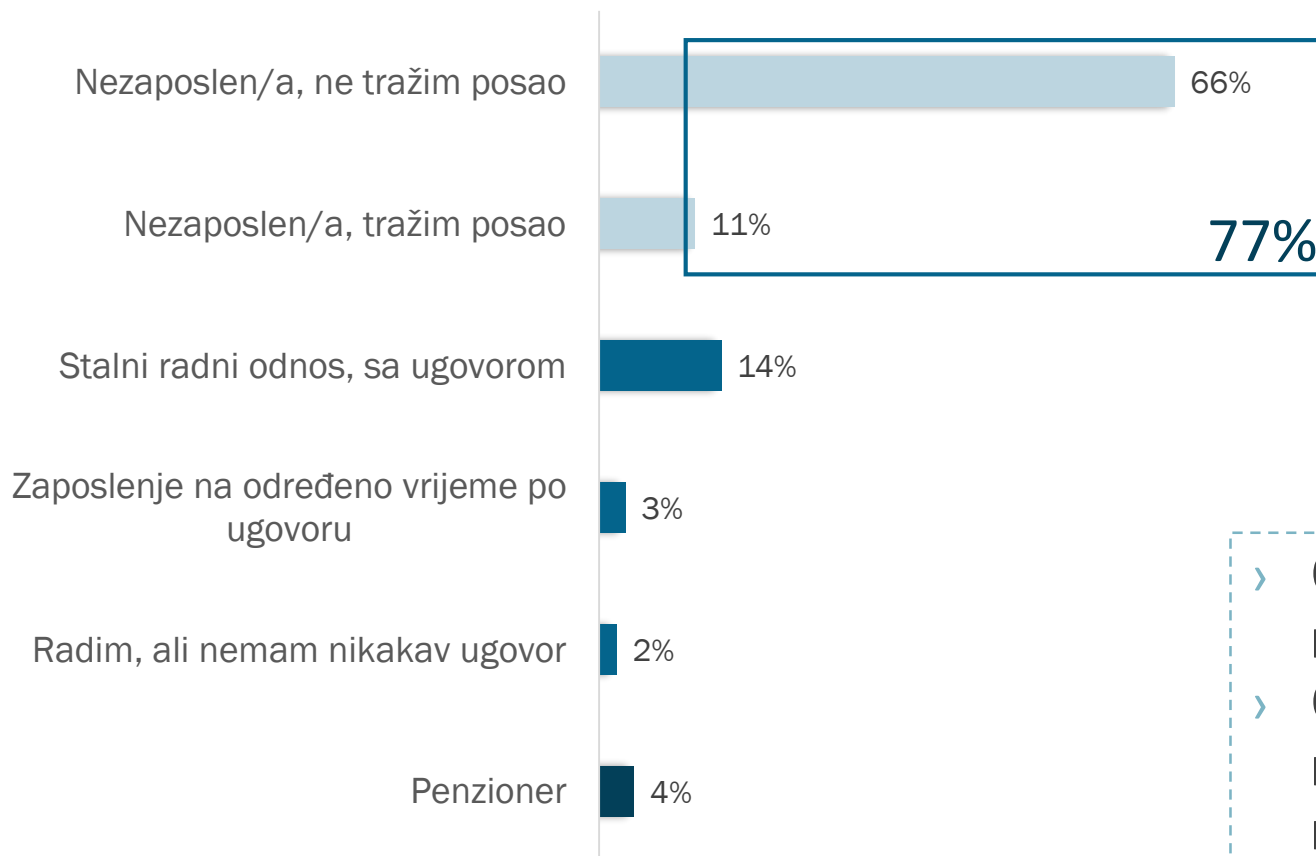

Da li čitate i pišite Crnogorskim jezikom?

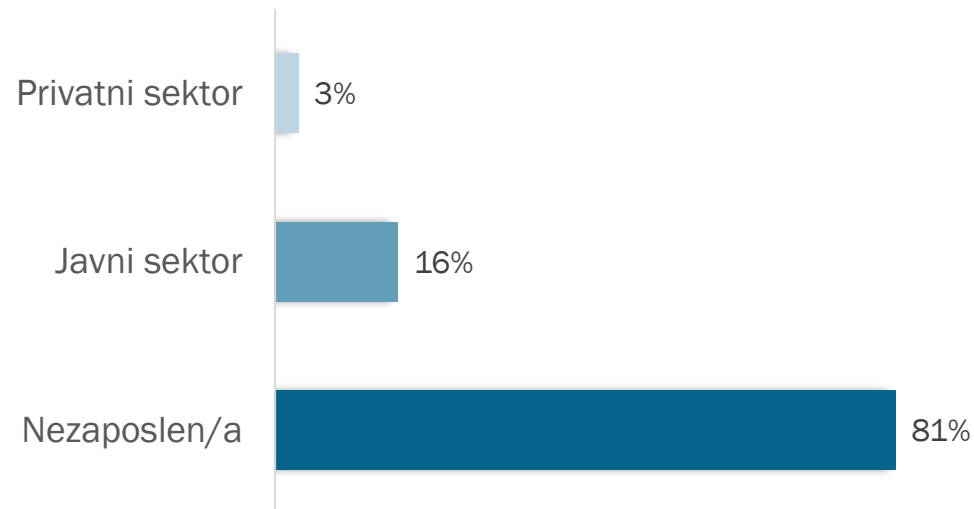

Socio-ekonomski položaj: zaposlenje

Status zaposlenja

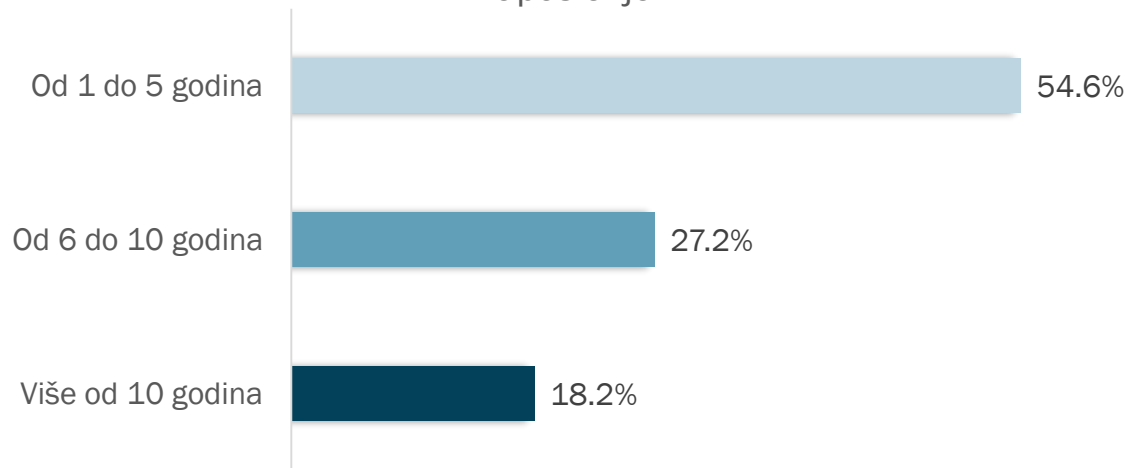
Sektor u kojem je osoba zaposlena

- › Čak 77% ispitanika je se nalazi van radnog odnosa, a 4% njih je u penziji.
- › Od kumulativno 19% ispitanika koji se nalaze u nekoj vrsti radnog odnosa, 3% radi u privatnom, a 16% u javnom sektoru.

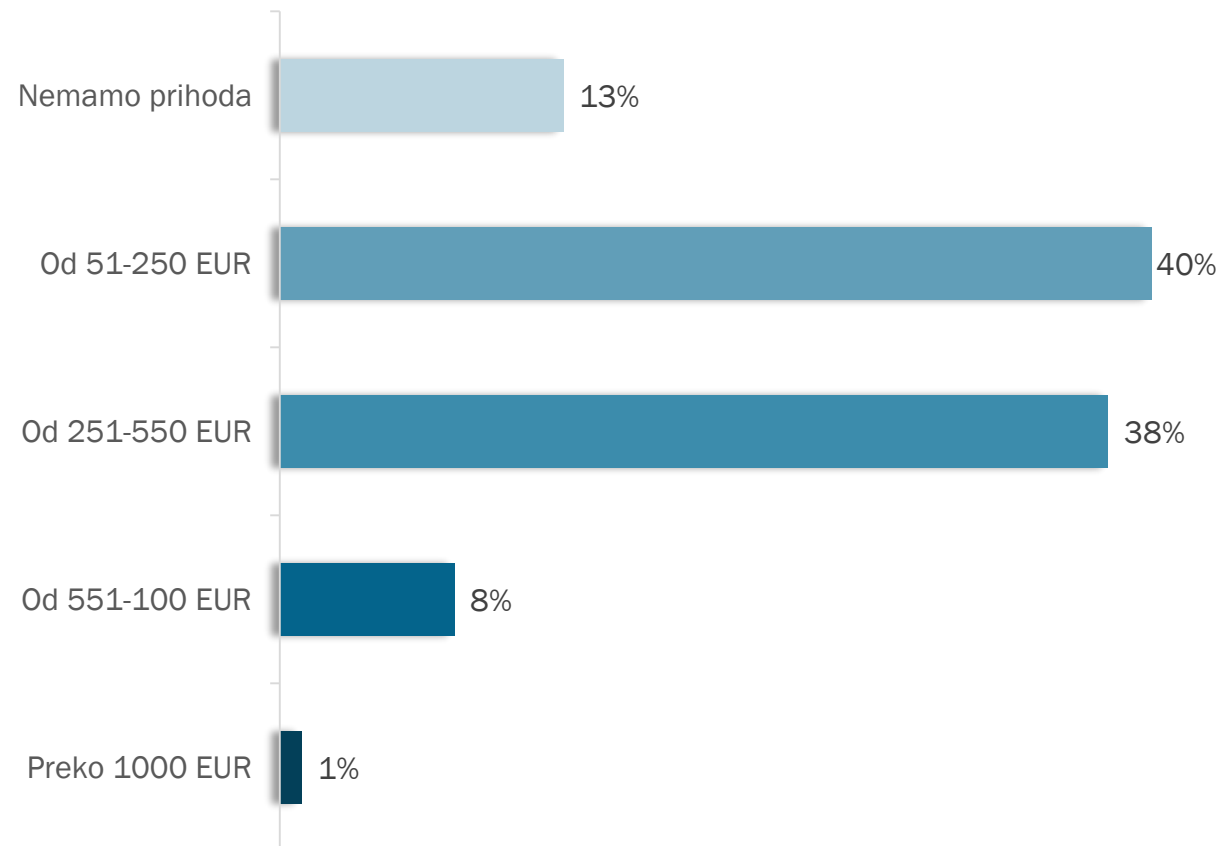
Socio-ekonomski položaj: zaposlenje, prihodi domaćinstva

Ukoliko ste nezaposleni, koliko dugo već tražite zaposlenje

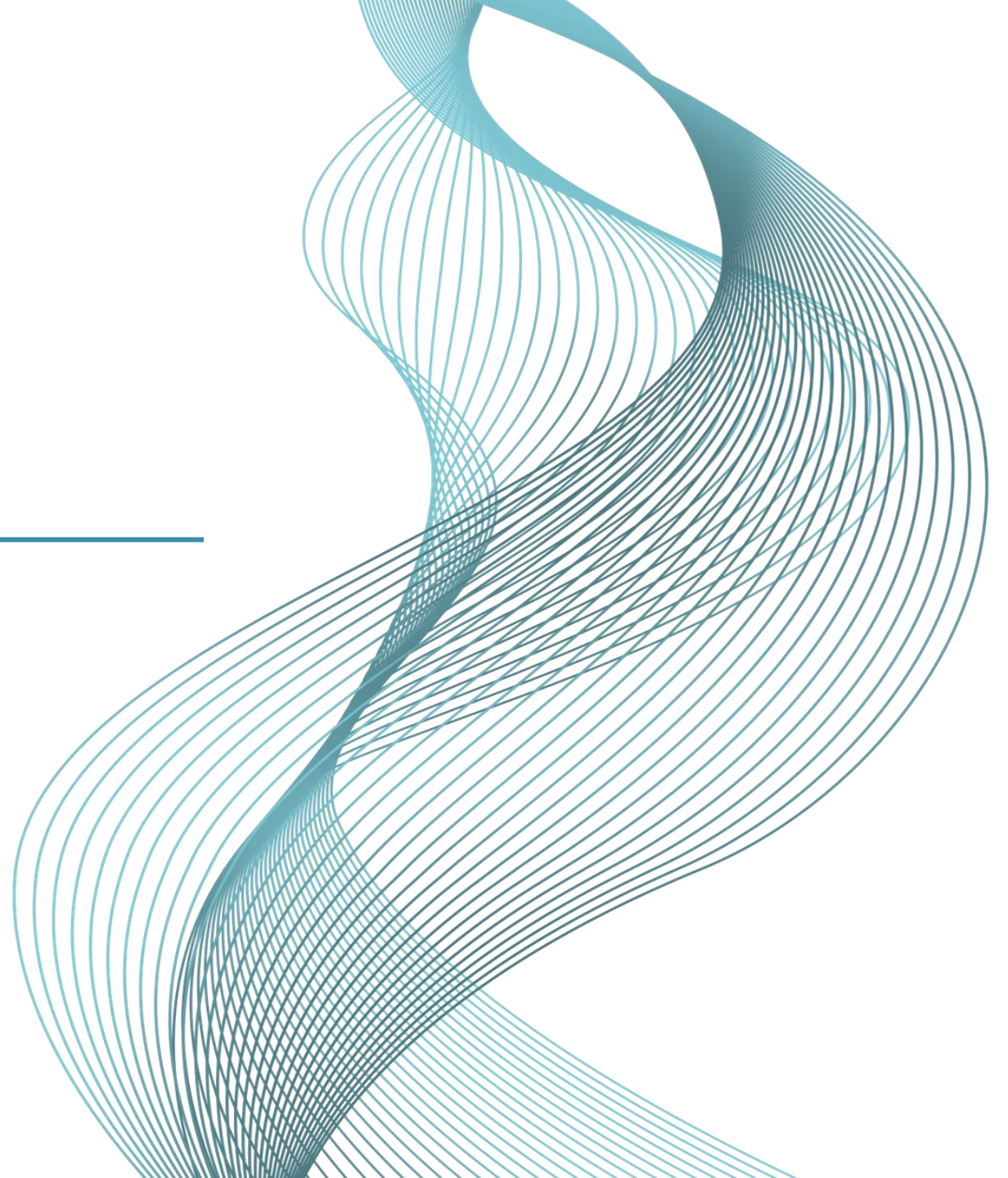
› U 54,6% slučajeva ispitanici traže zaposlenje manje od 5 godina, u 27,2% manje od 10 godina, a u 18,2% više od 10 godina.

Visina prihoda domaćinstva

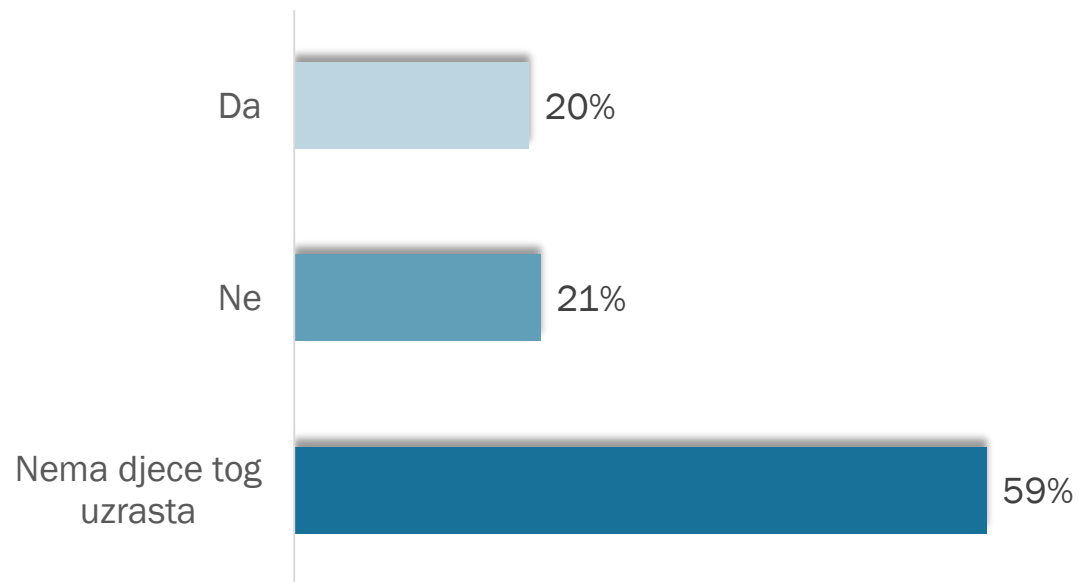

Obrazovanje

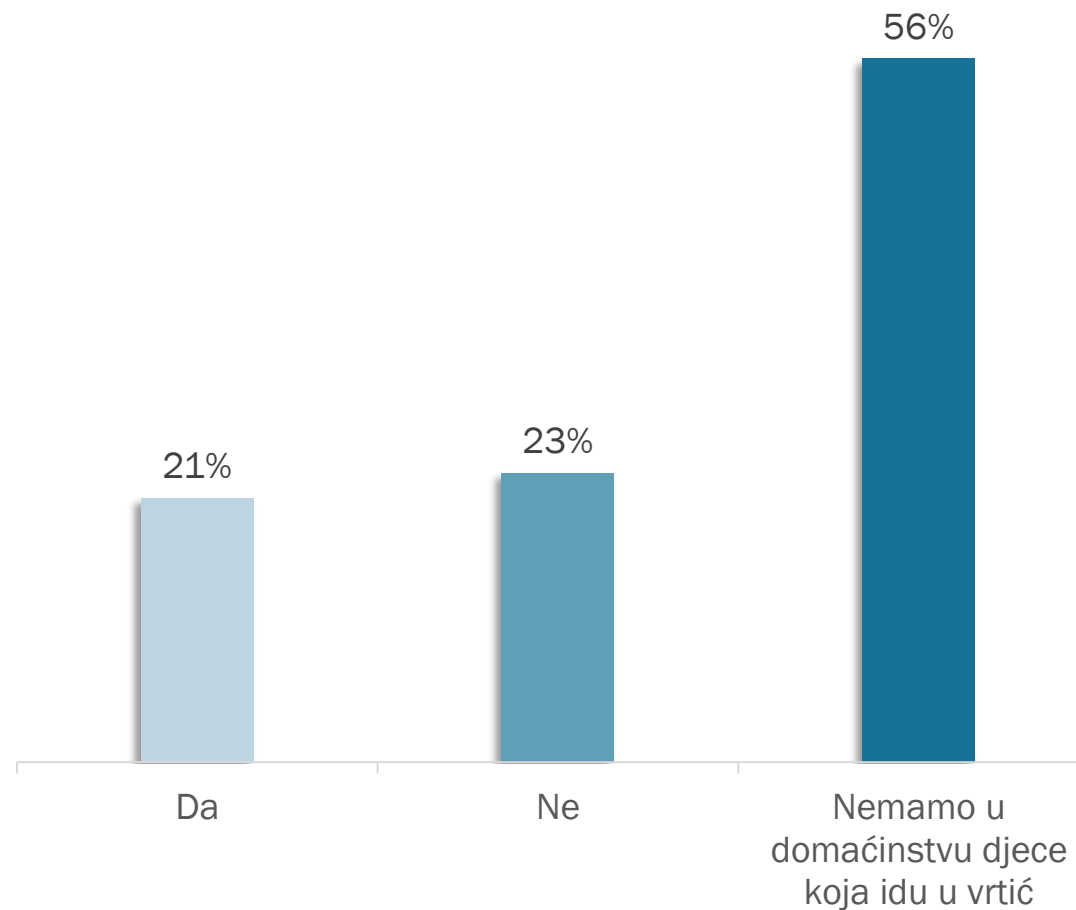
Predškolsko obrazovanje

Da li neko dijete iz Vašeg domaćinstva pohađa vrtić?

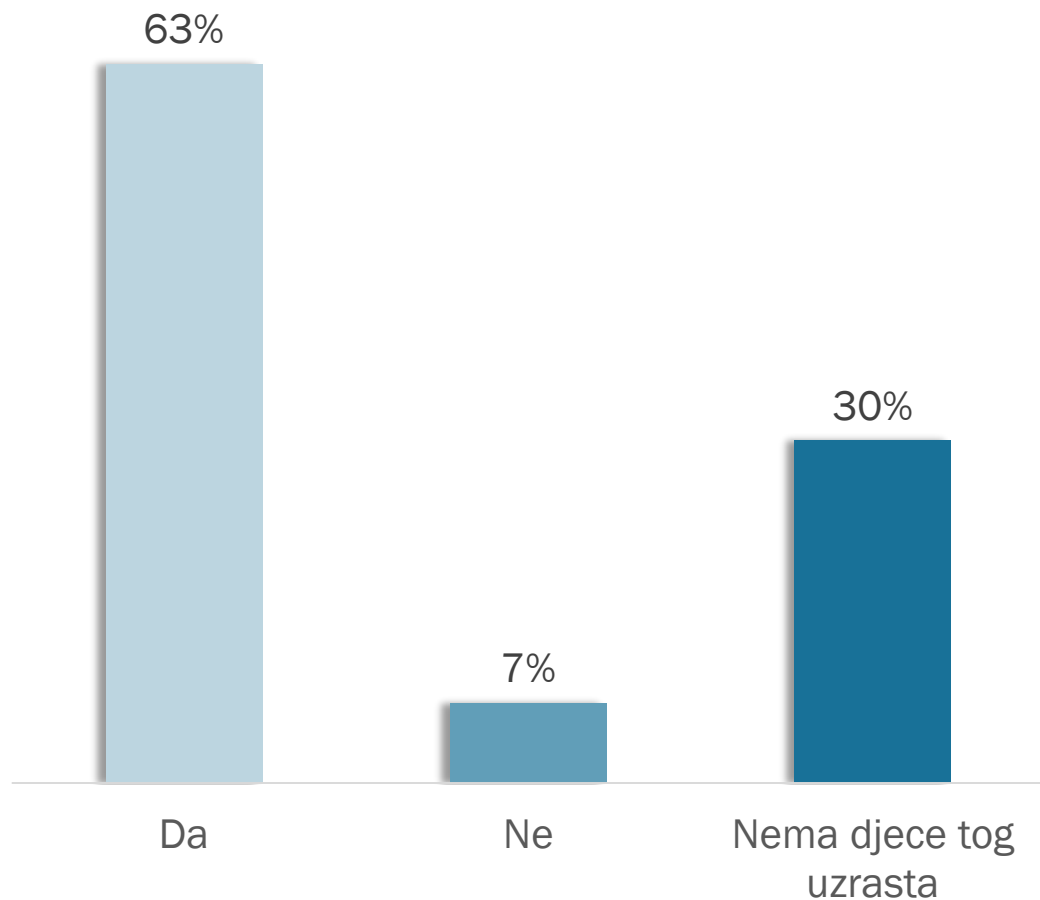
- › Ako ne, zašto? (N=21)
 - ‹ Nedostatak finansijskih sredstava
 - ‹ Udaljenost vrtića

Da li ste u posljednje četiri godine koristili novčanu pomoć za plaćanje vrtića Vašoj djeci?

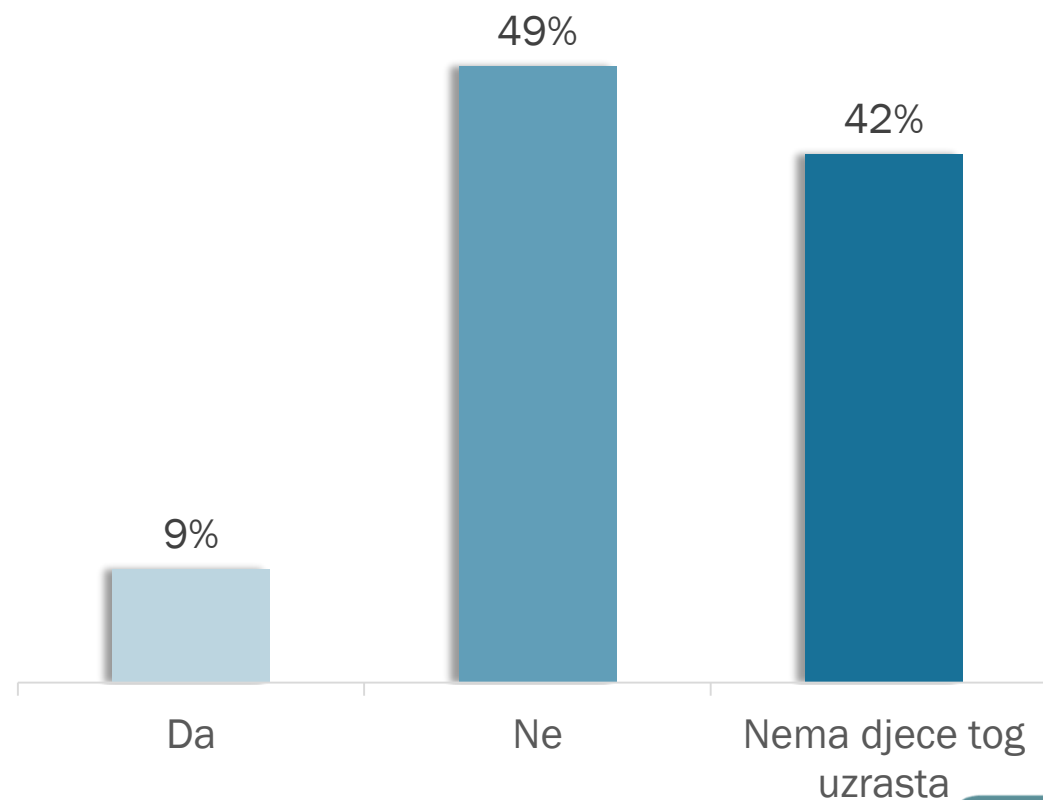

Osnovno i srednje obrazovanje

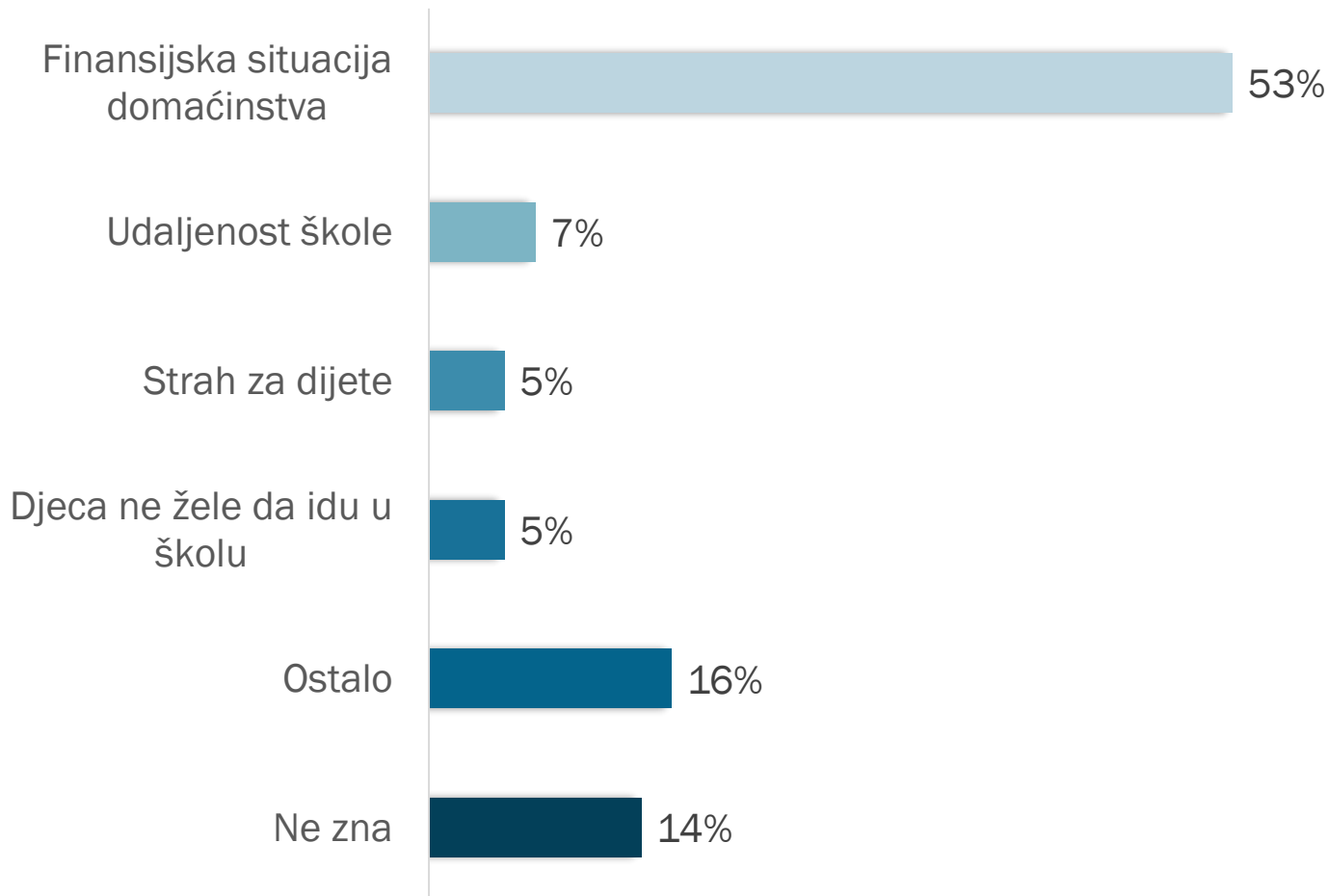
Da li neko dijete iz Vašeg domaćinstva
pohađa osnovnu školu?

Da li neko dijete iz Vašeg domaćinstva
pohađa srednju školu?

Šta je najveći problem roditeljima prilikom slanja djece u školu?

- › Više od polovine ispitanika (53%) ističe da, usljed loše finansijske situacije domaćinstva ne uspijevaju obezbijediti školovanje djece. Ispitanici su u ovom smislu posebno isticali da ne mogu priuštiti odjeću, obuću i školski pribor.
- › 5% ispitanika ističe da strahuje za djecu – da neće biti prihvaćena u društvu – te ih stoga ne školuju.

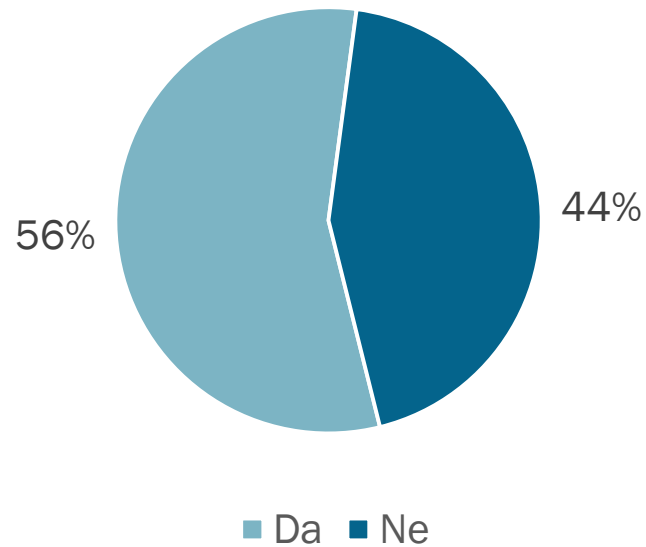

Socijalna zaštita i pomoć

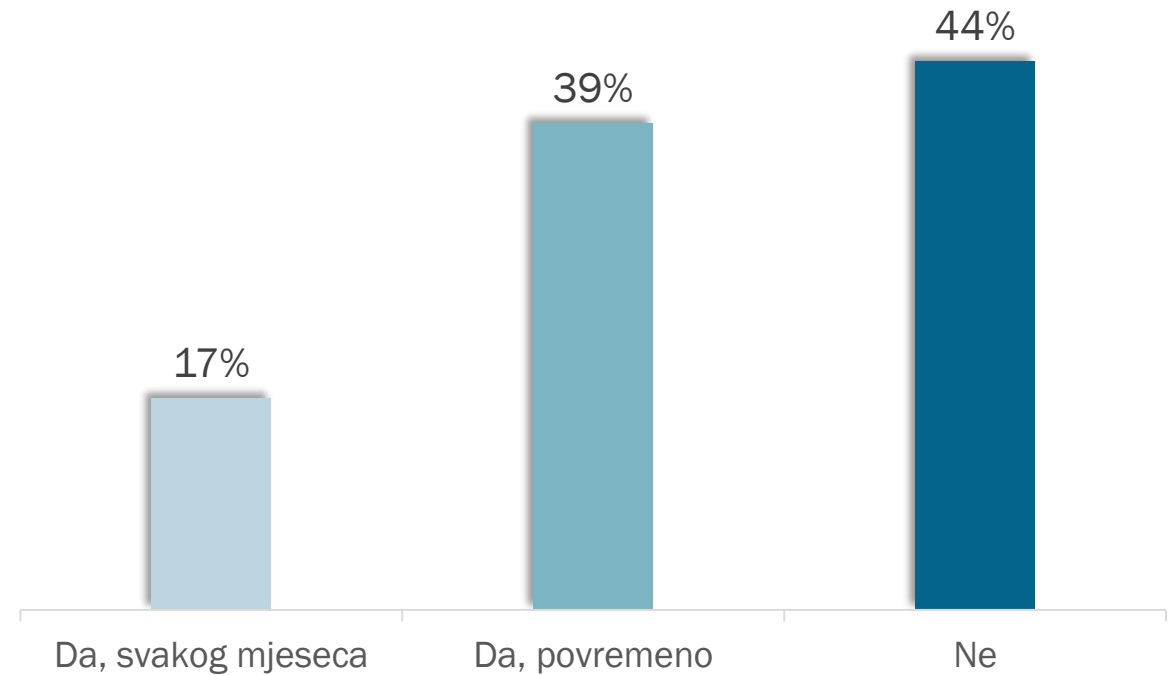

Korišćenje usluga i primanje materijalne pomoći

Da li koristite bilo koje usluge i/ili pomoć centara za socijalni rad?

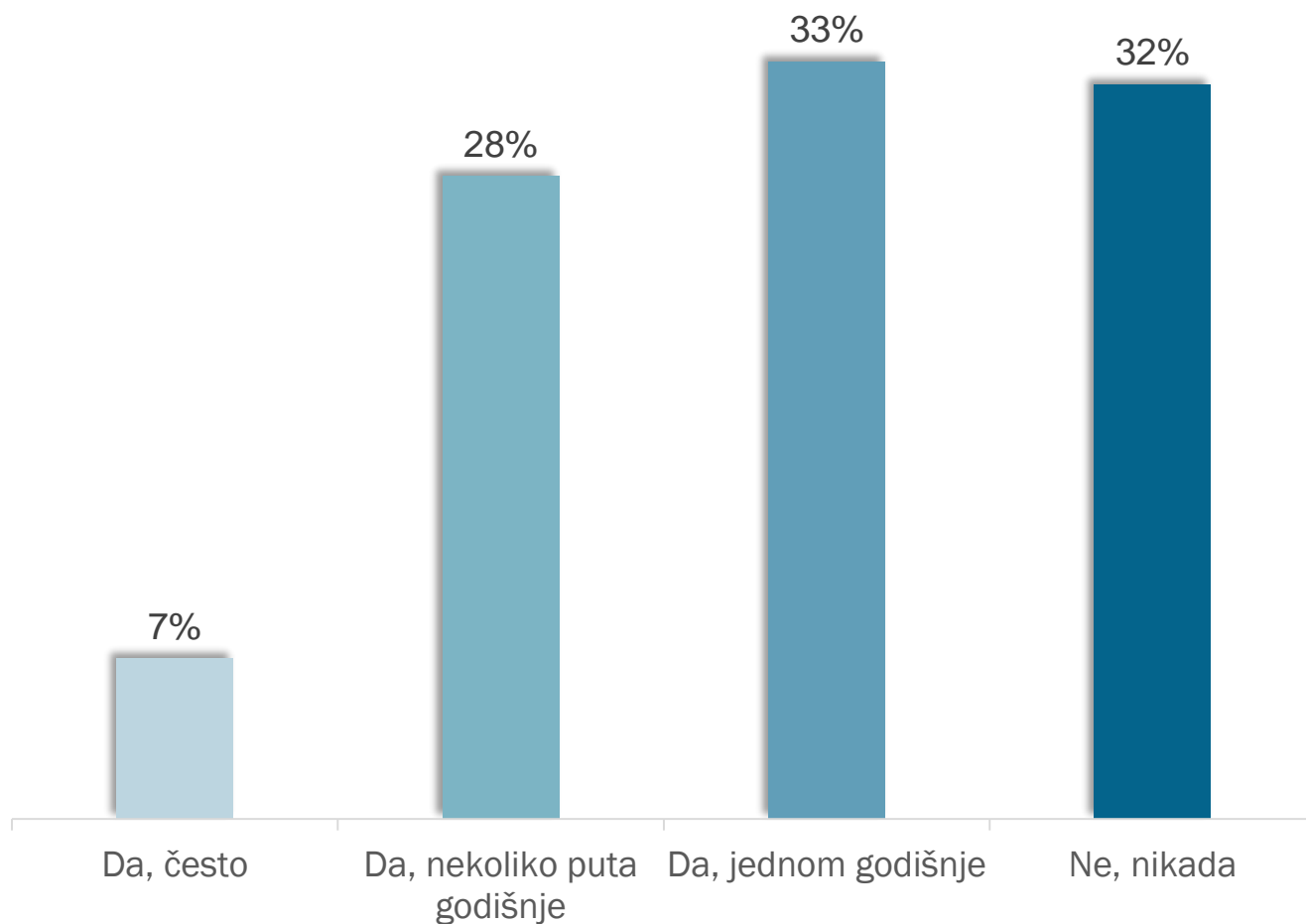

Da li primete neku vrstu materijalne pomoći?

- › Više od jedne polovine ispitanika (56%) koriste usluge/pomoć centara za socijalni rad.
- › Slično tome, kumulativno 56% ispitanika koristi neku vrstu materijalne pomoći.

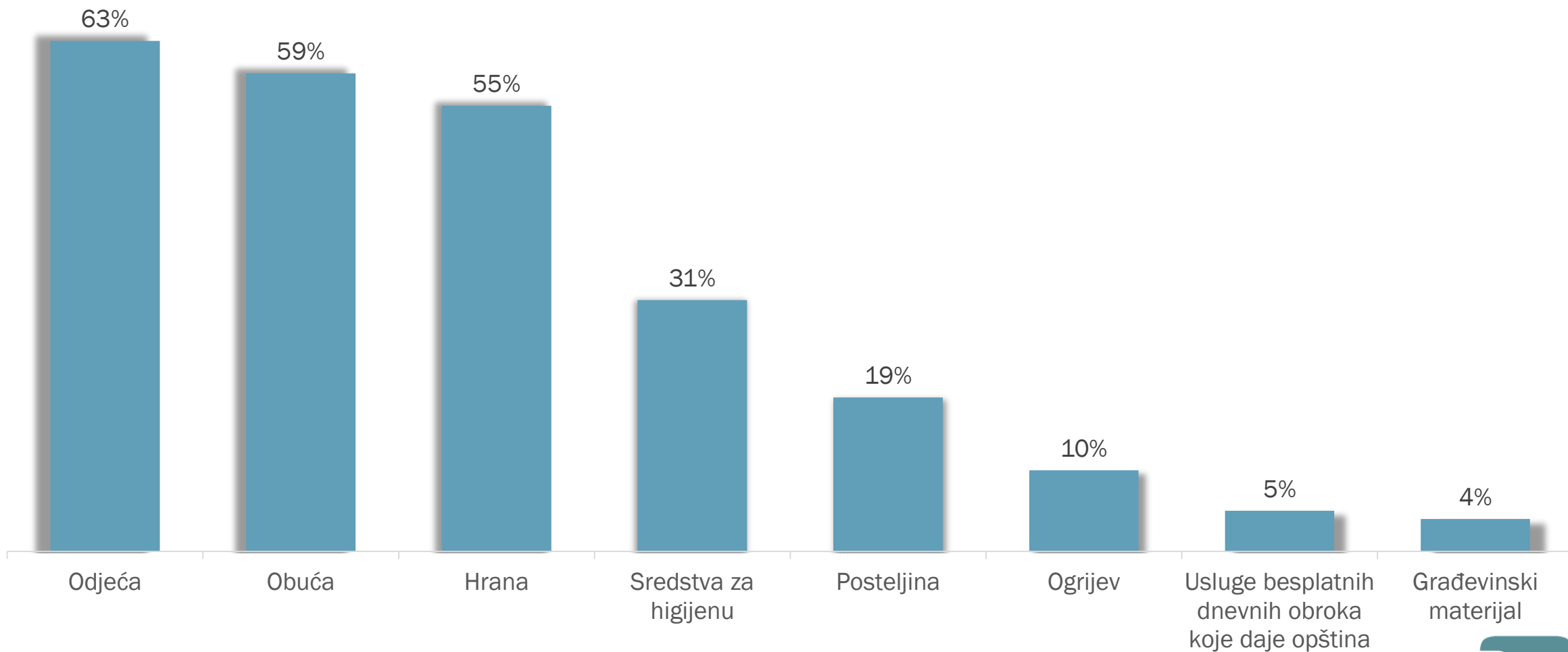
Da li ste, u posljednje četiri godine, primili jednokratnu novčanu pomoć?

- › Kumulativno 68% ispitanika je u toku prethodne četiri godine primalo neku vrstu jednokratne pomoći, od kojih je 7% ispitanika nju primalo često, 28% nekoliko puta godišnje, a 33% jednom godišnje.
- › Nešto manje od jedne trećine ispitanika nikada nije primilo jednokratnu novčanu pomoć

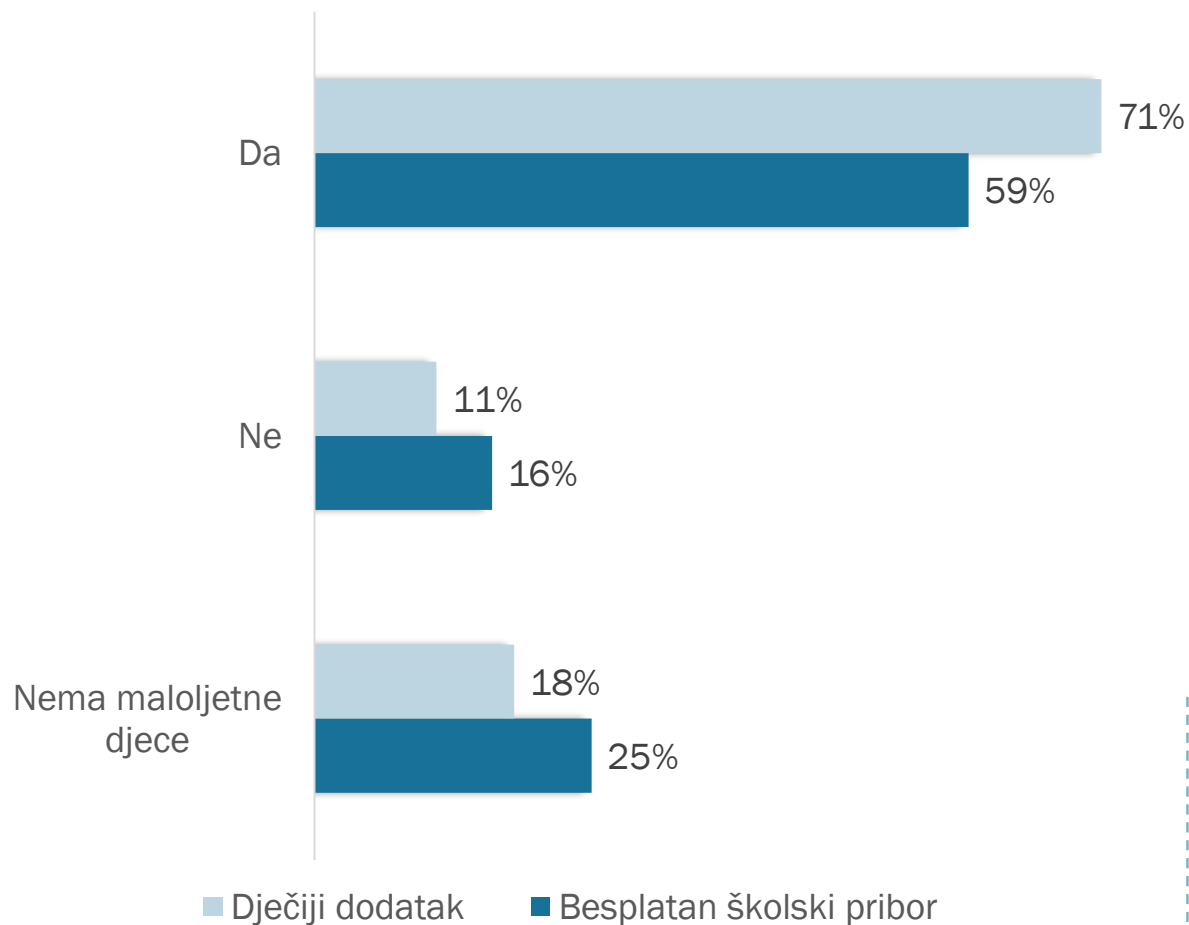

Da li ste u posljednjih četiri godine dobili neki od sljedećih oblika državne pomoći?

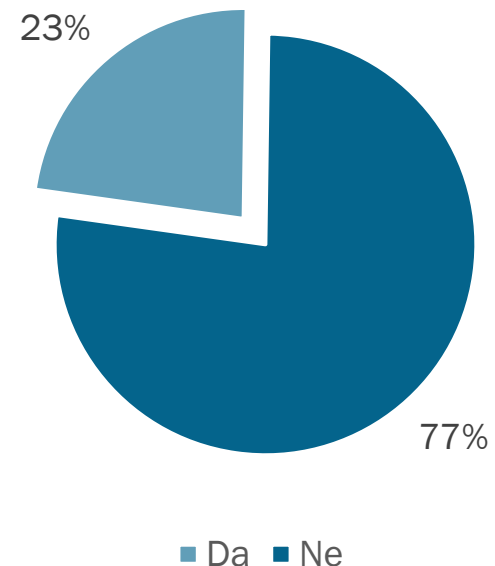

Invalidnina, dječiji dodatak i besplatan školski pribor

Da li je u posljednje 4 godine neki član primao odnosno dobijao

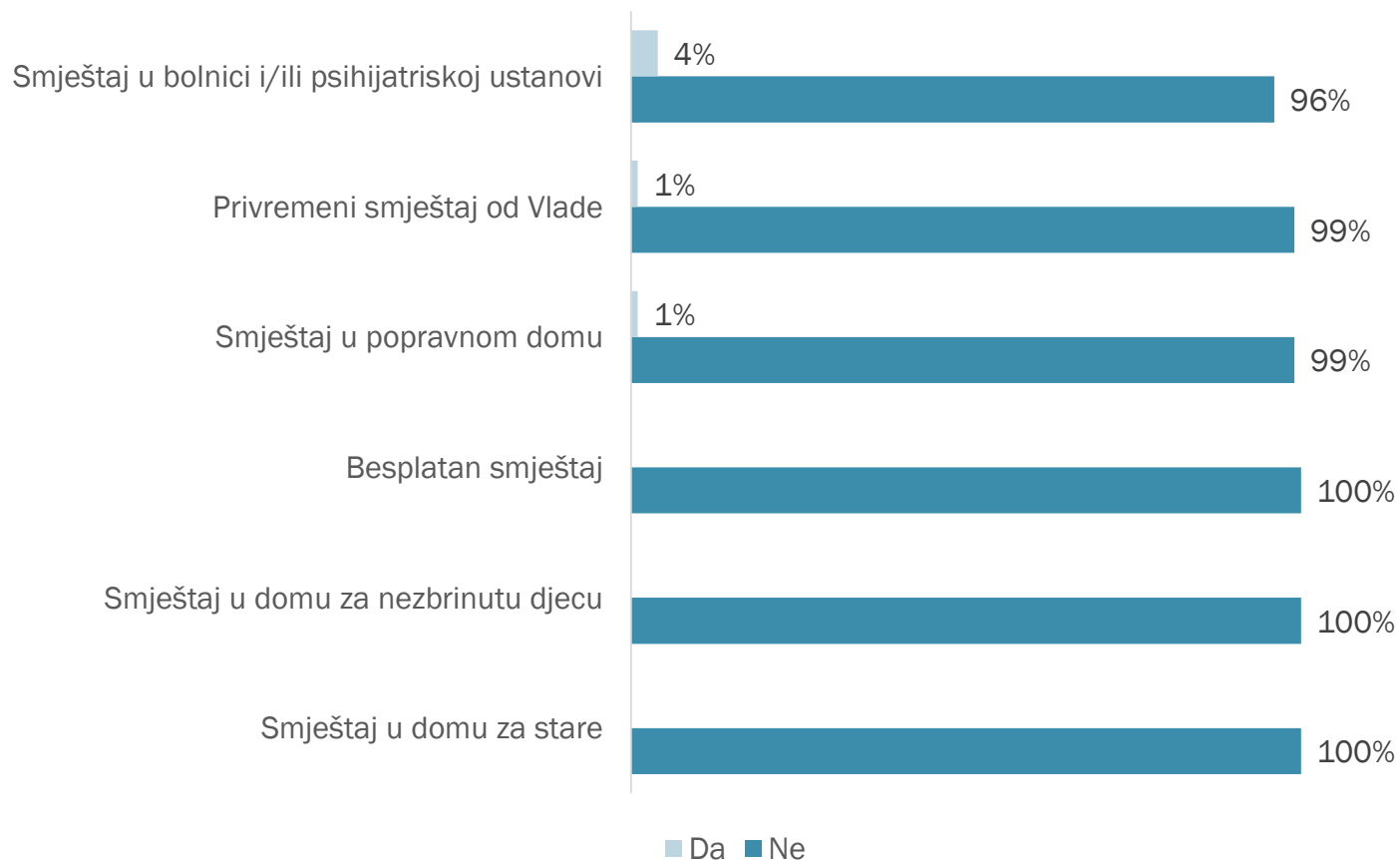

Da li neko od članova domaćinstva prima invalidninu (novčanu pomoć za osobe oštećenog zdravlja)?

› Nešto manje od jedne četvrtine ispitanika (23%) ističe da je neki od članova domaćinstva primao invalidninu.

Da li je neko od članova Vaše porodice koristio sljedeće vrste smještaja (moguće više odgovora) u posljednje četiri godine?

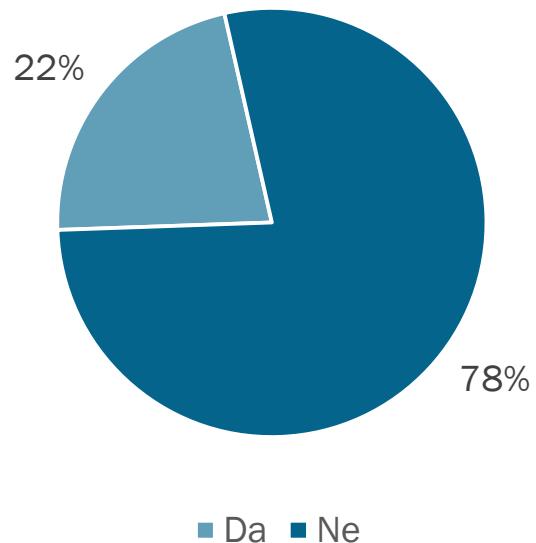

- › Ispitanici su u 4% slučajeva koristili smještaj u bolnici i/ili psihijatrijskoj bolnici, u po 1% slučajeva smještaj u popravnom domu i privremeni smještaj.
- › U istom periodu, ispitanici nisu koristili besplatan smještaj, smještaj u domu za nezbrinutu djecu, te smještaj za stare.

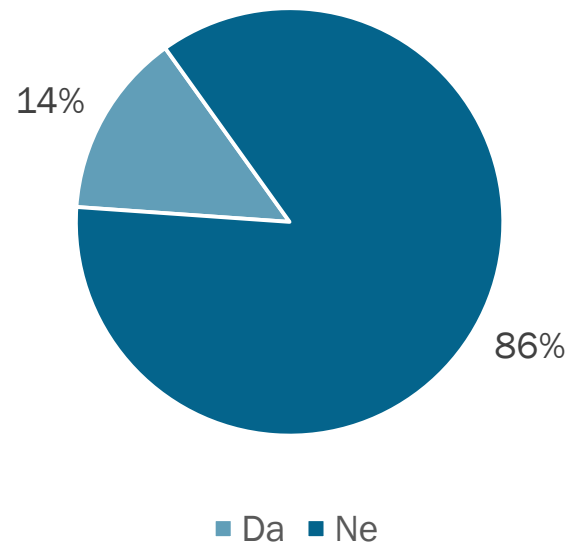

Smještaj i rekreacija

Da li je Vaša porodica dobila od opštine stan/objekat na privremeno korišćenje, u posljednje četiri godine?

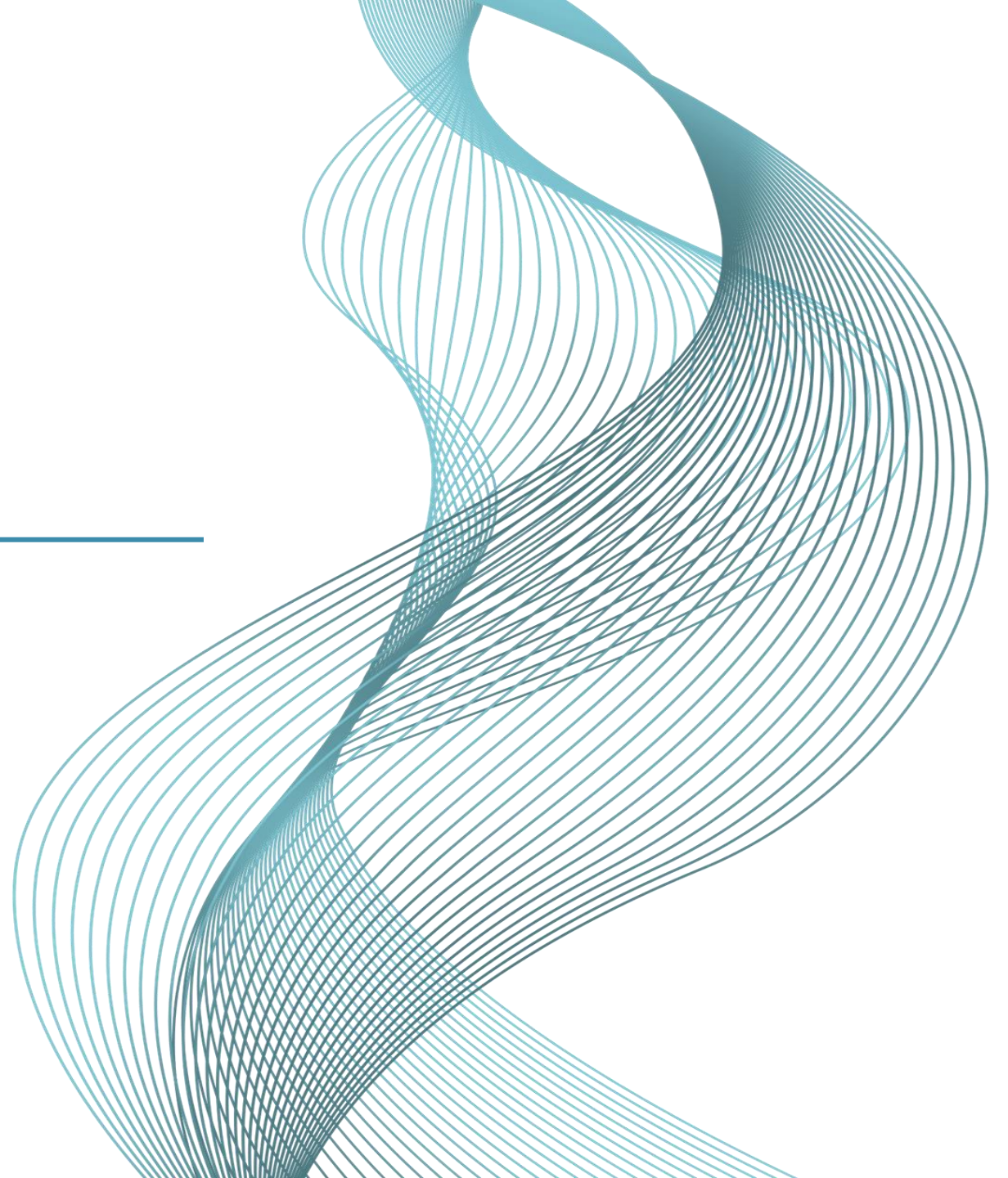
Da li ste Vi ili neki član porodice koristili pravo na besplatan odmor i rekreaciju u posljednje četiri godine?

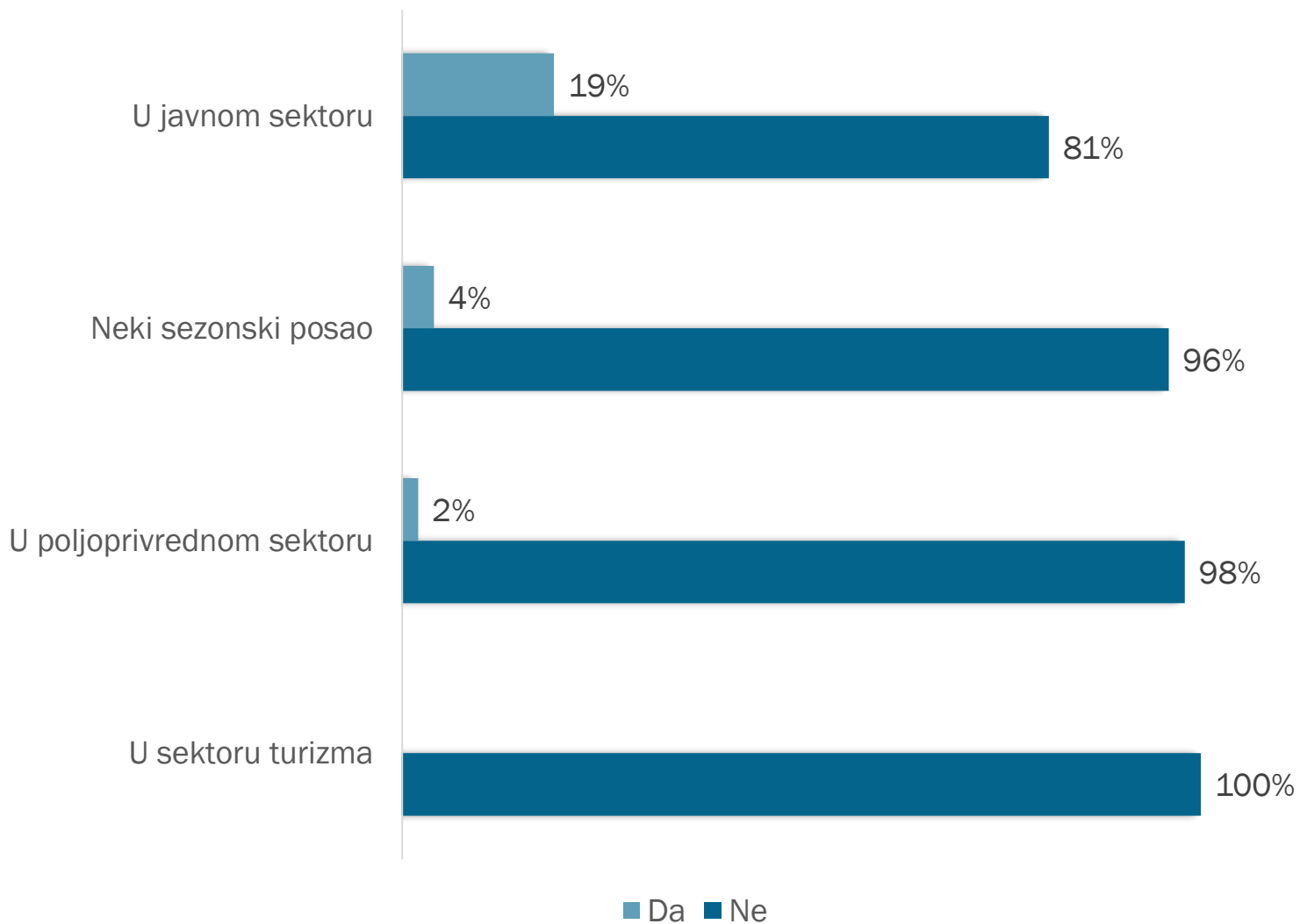
- › Nešto manje od jedne četvrtine ispitanika (22%) je dobilo od opštine stan/objekat na privremeno korišćenje u posljednje četiri godine.
- › Kumulativno 14% ispitanika ističe da je koristilo pravo na odmor i rekreaciju, od kojih je 9% to pravo koristilo rijetko, a 5% povremeno.

Zapošljavanje

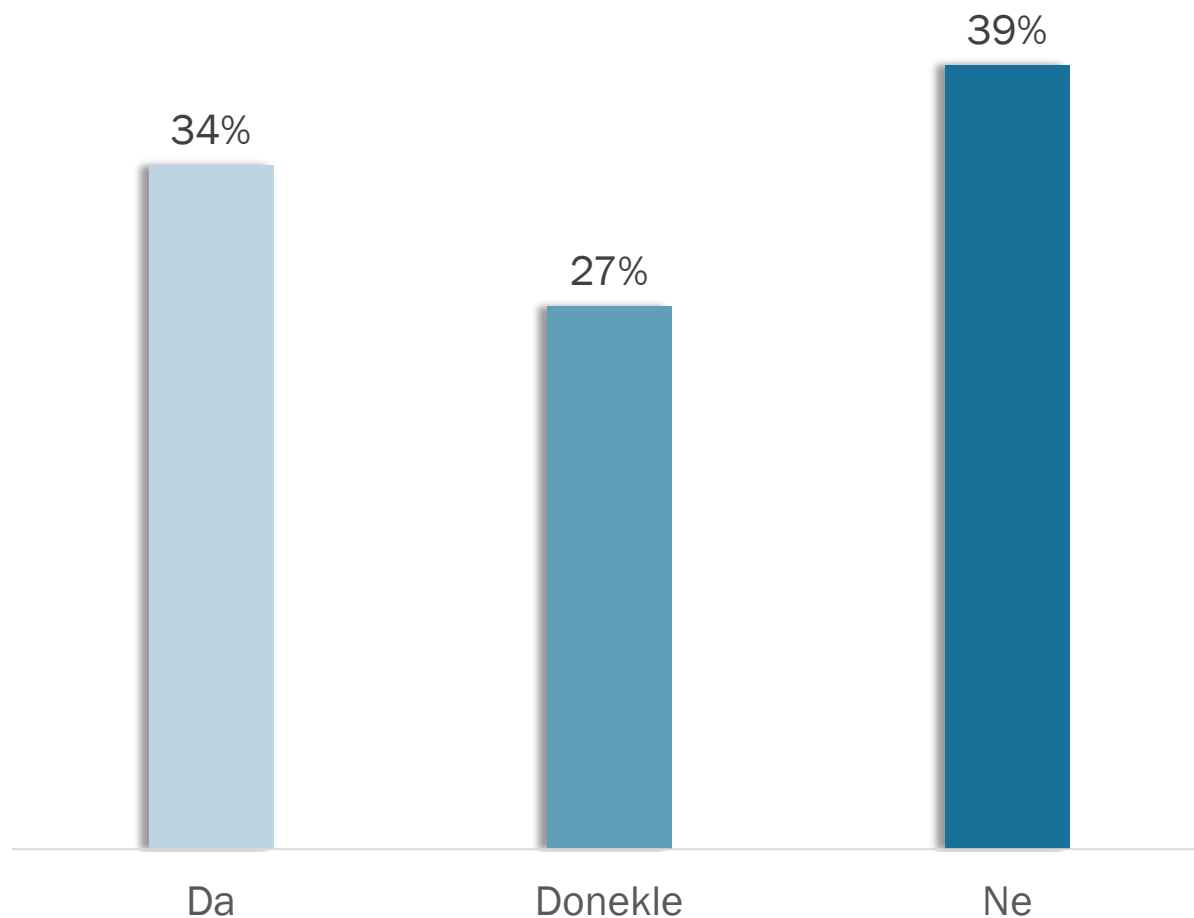

Da li ste nekada radili

- › Jedna četvrtina ispitanika (25%) ispitanika je radilo u jednom od pundeih sektora, ali tako da je 19% njih radilo u javnom sektoru. S druge strane, 4% ispitanika je obavljalo neki sezonski posao.
- › Nijedan ispitanik nije radio u turističkom sektoru.

Ako Vi radite, da li se osjećate sigurno i zaštićeno na svom poslu?

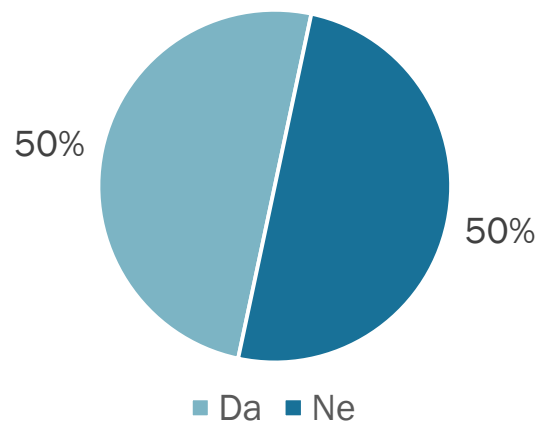

- › Nešto više od trećine ispitanika (34% njih) ističe da se na poslu osjeća sigurno i zaštićeno u potpunosti, dok 27% ispitanika navodi da se osjeća sigurno i zaštićeno ali samo donekle.
- › Otalih 39% ispitanika ističe da se na poslu ne osjeća sigurno i zaštićeno.

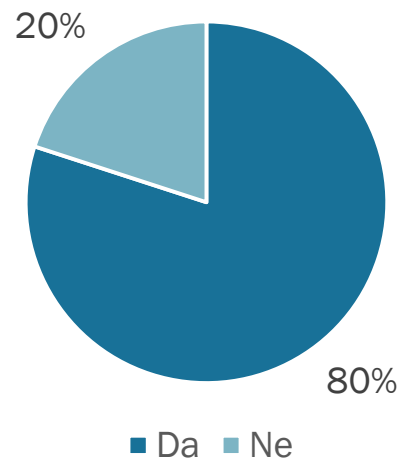

Prijava na Zavodu za zapošljavanje

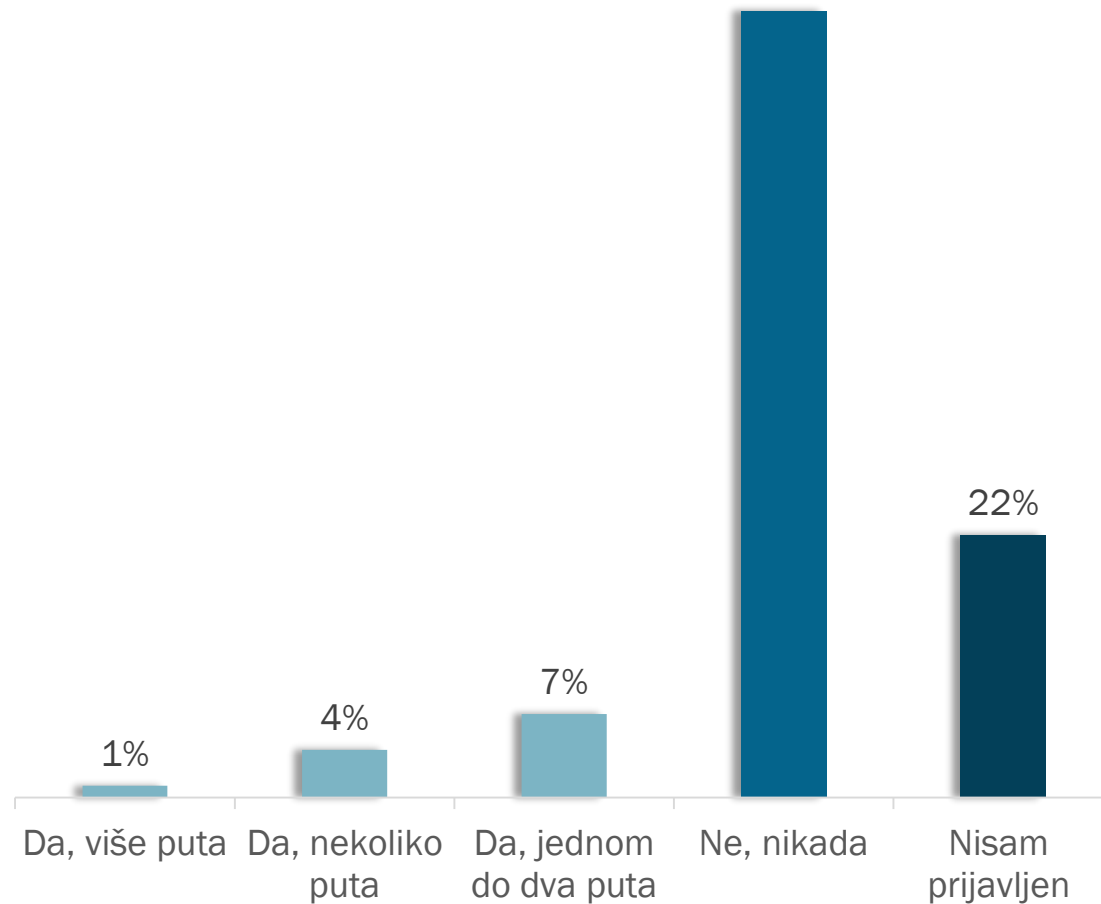
Jeste li prijavljeni na Zavodu za zapošljavanje?

Ako jeste, da li ste se tamo registrovali kao pripadnik romske ili egipćanske zajednice?

Da li ste nekada radili privremeno na poziv opštine ili Zavoda za zapošljavanje (čišćenje, fizičke poslove, anketiranje i sl.)? **66%**

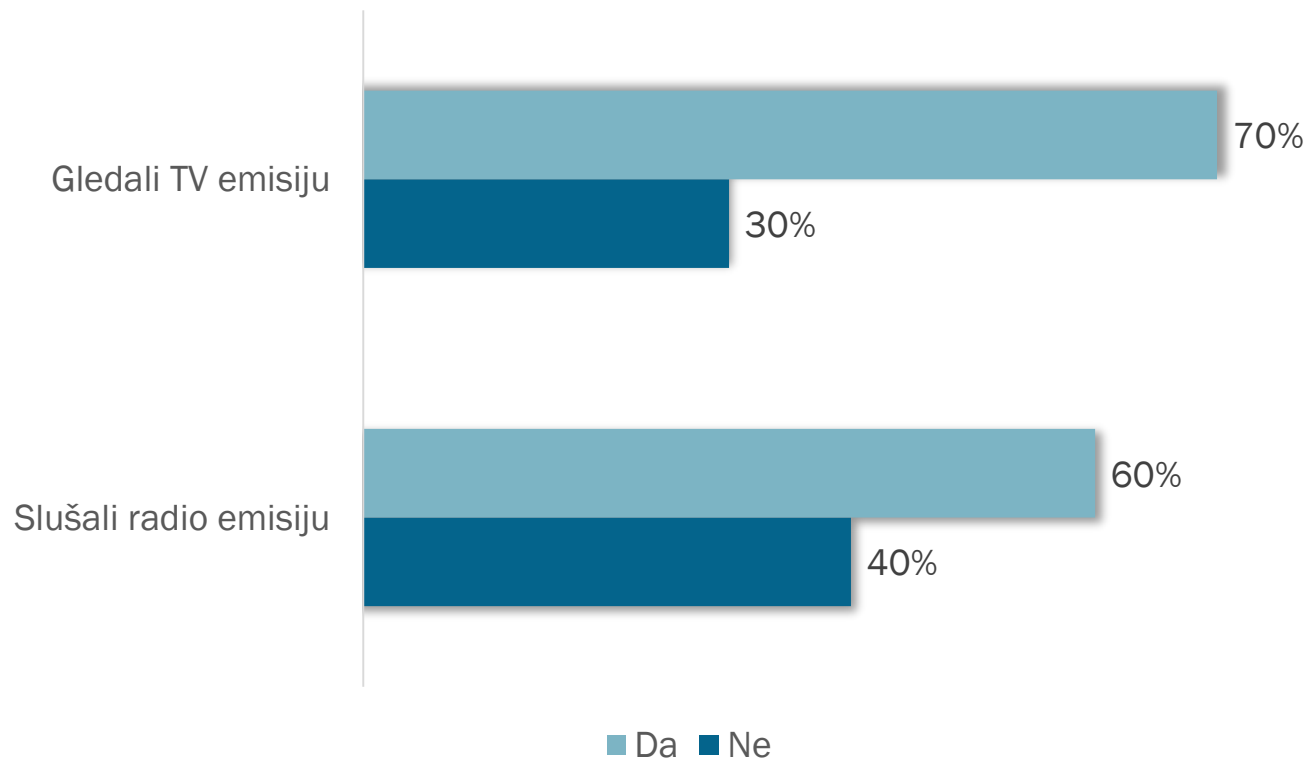

Informisanje, stavovi i vrijednosti

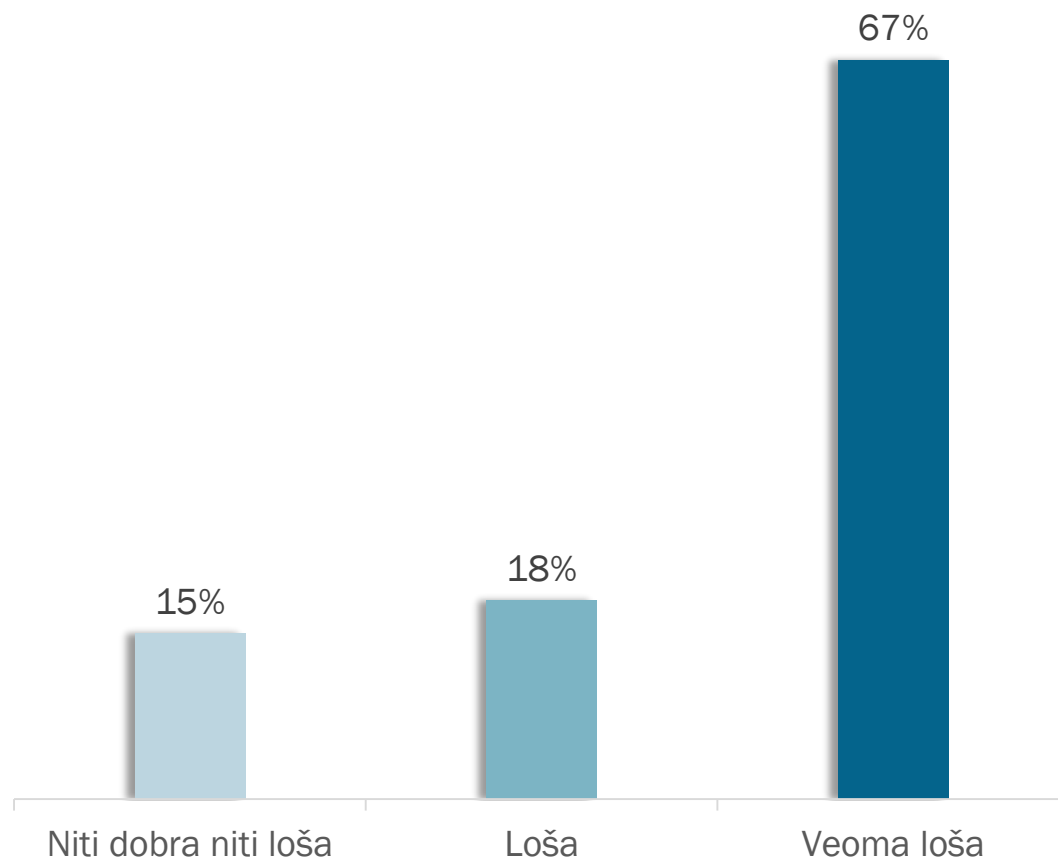
Da li ste gledali/slušali emisije posvećene romskim i egipćanskim pitanjima, kulturi i zajednici?

- › Više od dvije trećine ispitanika (70% njih) je gledalo emisiju posvećenu romskim i egipćanskim pitanjima, kulturi i zajednici.
- › Sa druge strane, više od polovine ispitanika (60%) je slušalo radio emisiju tog karaktera.

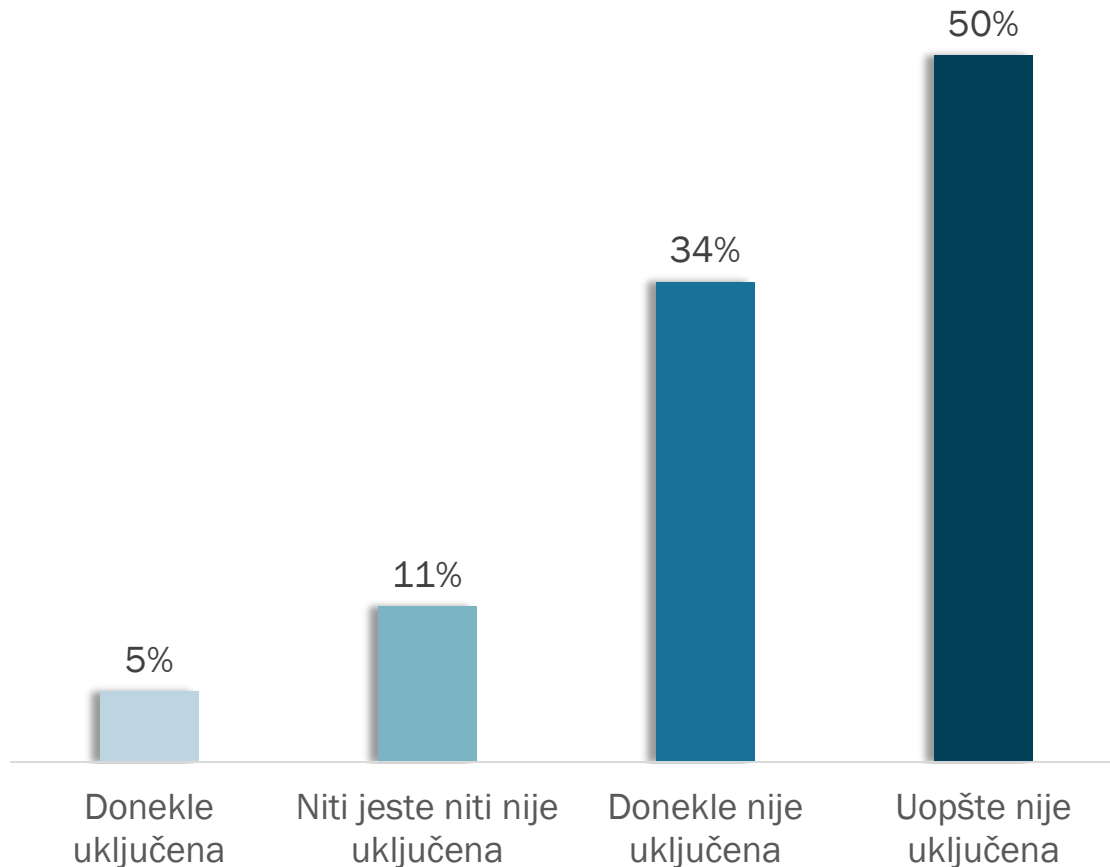
Kakva je po Vašem mišljenju ekonomska situacija romske i egipćanske zajednice u Crnoj Gori?

- › Tri četvrtine ispitanika (85%) ispitanika je ocijenilo da je ekonomska situacija romske i egipćanske zajednice u Crnoj Gori loša, od kojih 67% vjeruje da je ona veoma loša.
- › 15% ispitanika ocjenjuje da ekonomska situacija zajednice nije niti dobra niti loša, dok nijedan ispitanikne ocjenjuje da je situacija dobra.

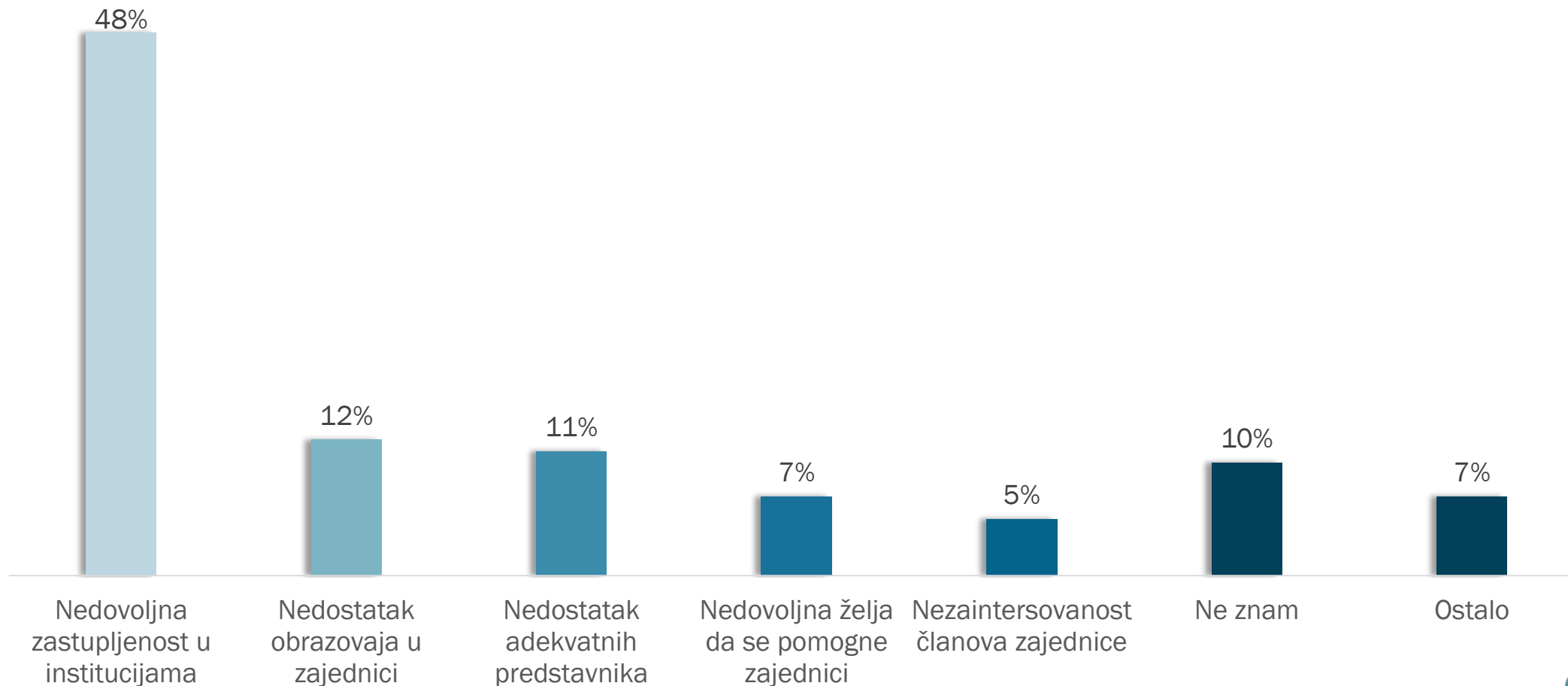
U kojoj mjeri je, po Vašem mišljenju, romska i egipćanska populacija uključena u društvena dešavanja u Crnoj Gori?

- › Svega 5% ispitanika vjeruje da je romska i egipćanska populacija donekle uključena u društvena dešavanja u Crnoj Gori, dok nijedan ispitanik ne smatra da je veoma uključena.
- › Kumulativno 84% ispitanika ocjenjuje da populacija nije uključena dovoljno u društvena dešavanja, od kojih 50% vjeruje da ona uopšte nije uključena.

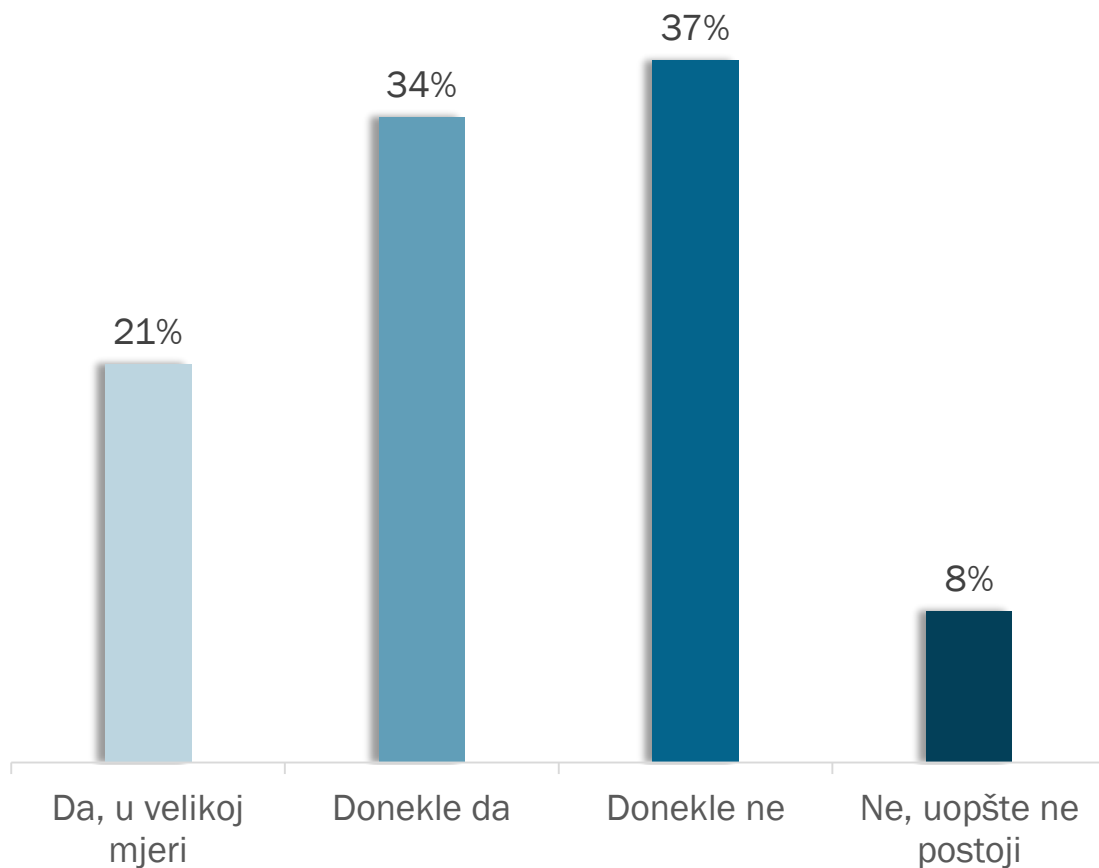

Šta je, po Vašem mišljenju, najveći problem vezan za bolje uključivanje Roma i Egipćana u crnogorsko društvo?

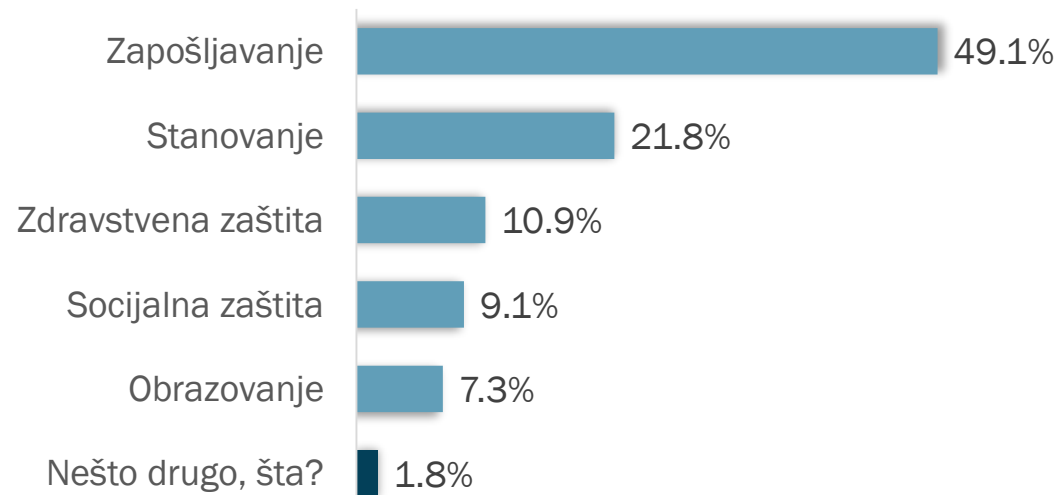

Diskriminacija

Uopšteno, da li po Vašem mišljenju u Crnoj Gori postoji diskriminacija (nejednak odnos) prema Romima i Egipćanima? Da li se oni tretiraju drugačije u odnosu na ostale stanovnike Crne Gore?

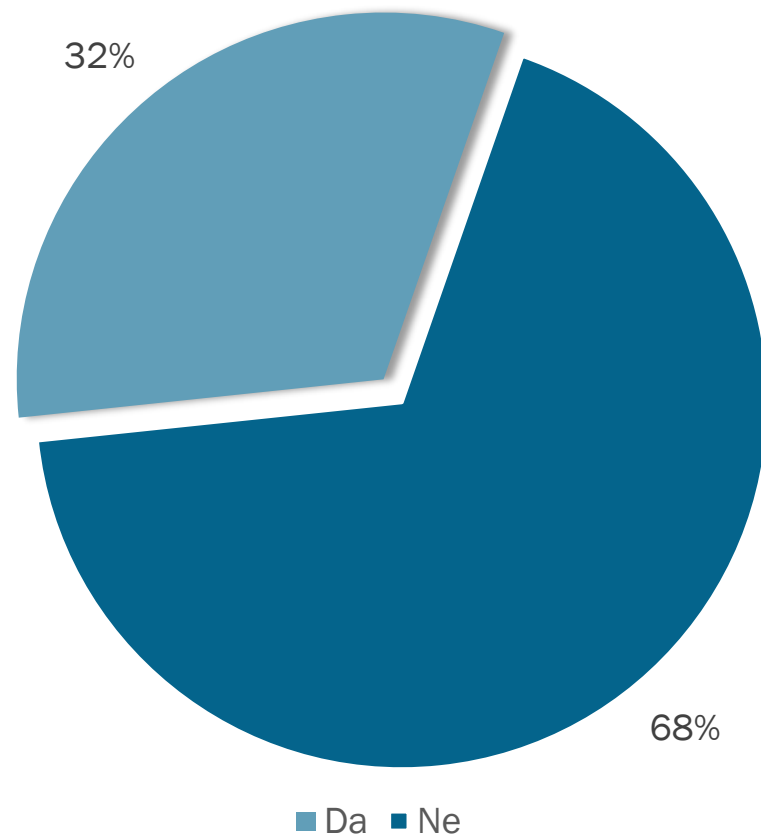
Ukoliko da, u kojoj od sljedećih oblasti je ona najizraženja:

› Više od jedne polovine ispitanika (55%) vjeruje da postoji diskriminacija prema Romima i Egipćanima u Crnoj Gori, a ističu da se ona najčešće manifestuje u procesu zapošljavanja.

Da li ste Vi nekada nejednako tretirani? Ako da, možete li opisati šta se desilo?

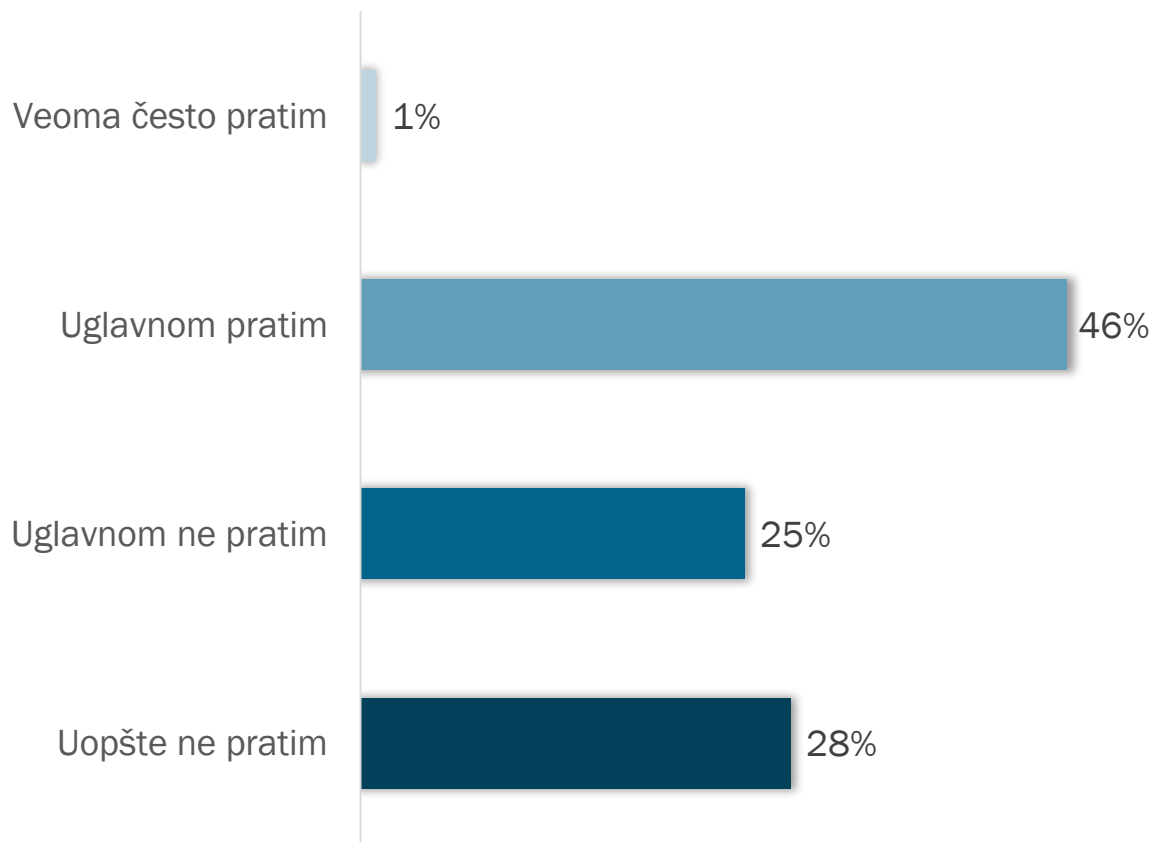

- › Ako da, možete li opisati šta se desilo?
 - ‹ „Često smo vrijeđani kada odvozimo smeće iz centra grada.“
 - ‹ „Na sastancima mi nijesu dali pravo riječi i osjetio sam se diskriminisanim.“
 - ‹ „Odbili su da me prime u Domu zdravlja.“
 - ‹ „Doktorica je odbila da me pregleda.“
 - ‹ „Prodavačica me je optužila da sam nešto ukrao.“

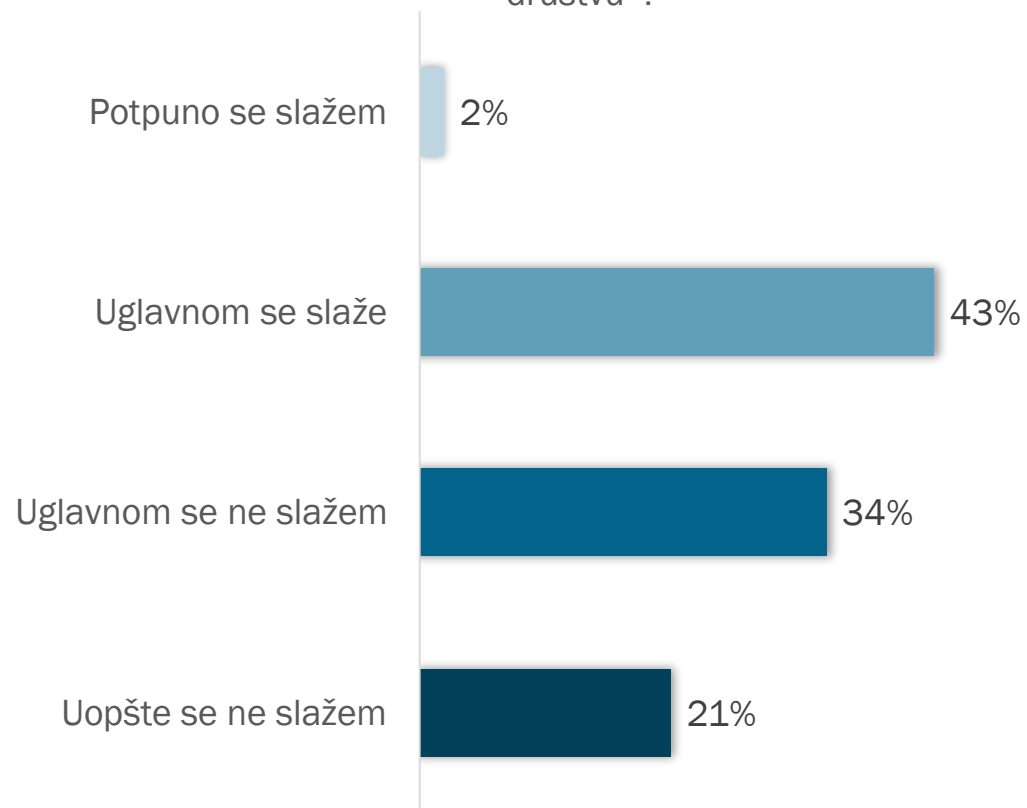

Politička informisanost RE populacije

Koliko često pratite politička dešavanja?

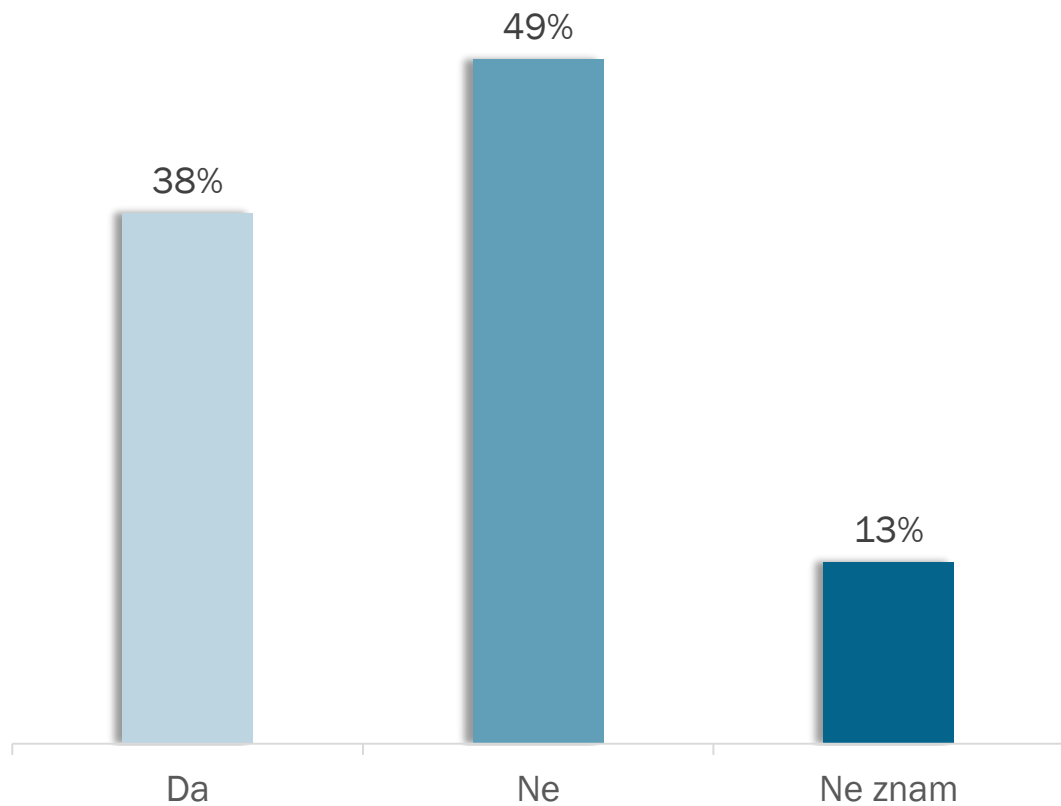

U kojoj mjeri se slažete sa sljedećom tvrdnjom: „Mislim da razumijem najvažnije političke probleme u našem društvu“?

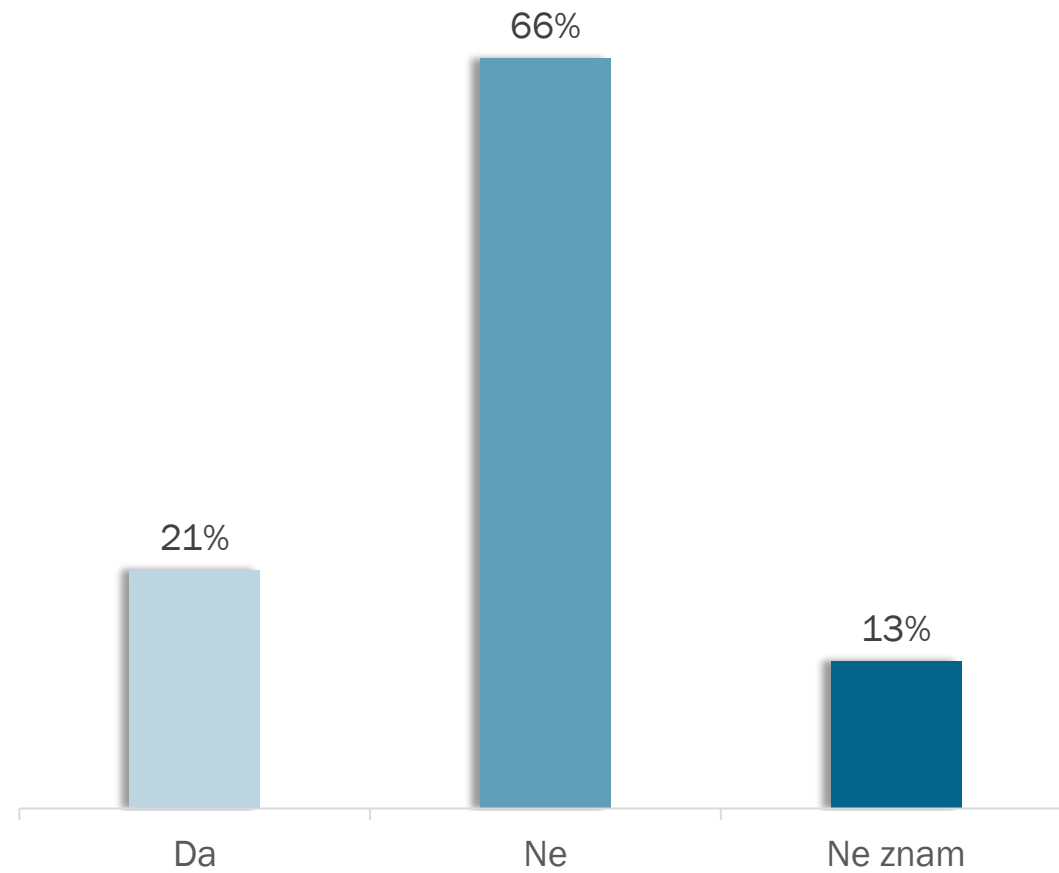

Politički stavovi RE populacije

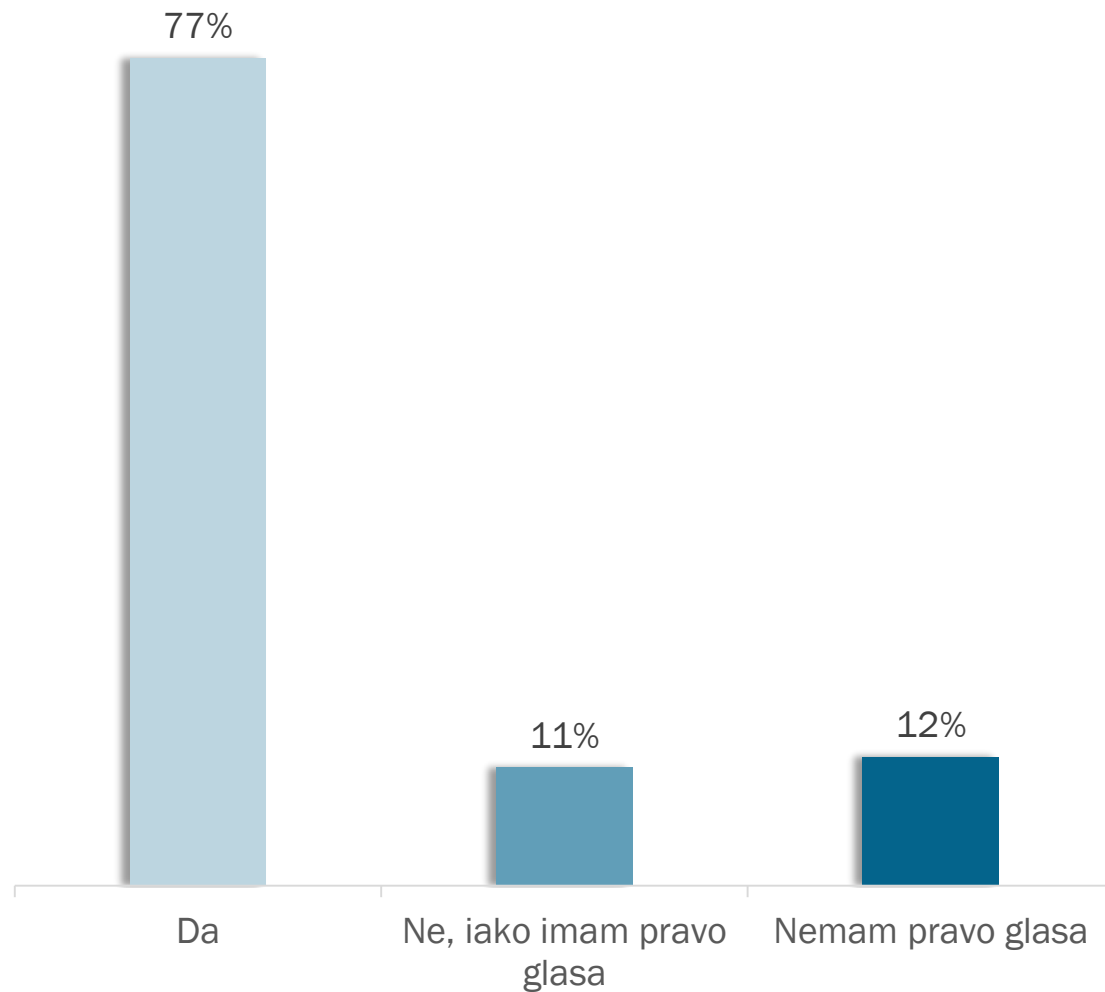
Da li postoje političari u Crnoj Gori kojima vjerujete?

Da li postoje političari u Crnoj Gori koji zastupaju prava romske i egipćanske zajednice na pravi način?

Jeste li glasali na Parlamentarnim izborima održanim 11. Juna, 2023. godine?

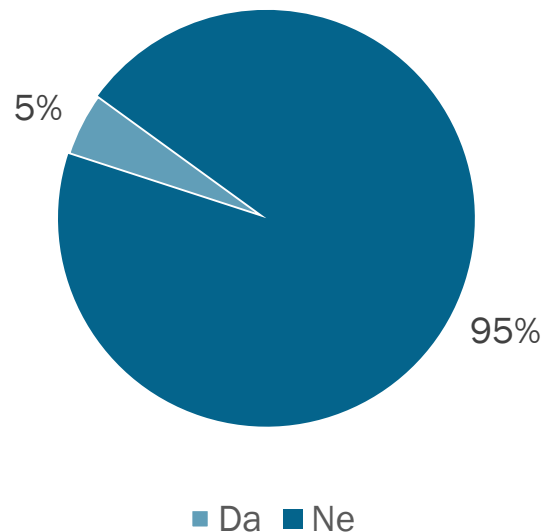

- › 77% ispitanika je glasalo na Parlamentarnim izborima 2023. godine, dok kumulativno 23% njih nije. Među 23% ispitanika koji nisu glasali, 11% nije glasalo iako je imalo pravo glasa.
- › Na pitanje zašto nisu glasali (za one ispitanike koji su imali pravo glasa), ispitanicu su dominantno odgovarali da nisu željeli da glasaju.

Politička participacija RE populacije

Da li ste nekada pokušali da utičete na odluke u Vašoj opštini?

- › Svega 5% ispitanika je nekada pokušalo da utiče na odluke u opštini u kojoj žive.
- › Ispitanici su najčešće bili politički aktivni u smislu potpisivanja peticija (16% njih).

Da li ste nekada:

Istraživanje je dio projekta: „Monitoring rada lokalne uprave sa fokusom na socio-ekonomski položaj RE populacije za period od 2021.do 2023“ i predstavlja isključivu odgovornost ALFA Centra

Projekat je podržan kroz program „Podržani – Osnaženi" koji realizuje Fond za aktivno građanstvo u partnerstvu sa Zakladom za razvoj lokalne zajednice „Slagalice" iz Hrvatske, uz finansijsku podršku Evropske unije i kofinansiranje Ministarstva javne uprave.

Website:

<https://www.defacto.me/>

<http://msslabs.defacto.me>

